

2004

225

Ա-76

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԻԻՂԱԲԵՐԻՑ,

Հանդատեան, Բժշկութեան, Տաճարի, Խաչելութեան, Անդատանաց,

Քառասնօրեայ Գալստեան, Ս. Զատկի, Խաչվերացի

եւայլն եւայլն.

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

ՏՊԱՐԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՅ ՍՐԲՈՅ ԷԶՄԻԱԾՆԻ

1906

552
27-0

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՆԱԿԱՆԱԿԱԿԱՆ

ԿՍՈՑՄԻՆԻՍՏ ԿՍԻՆՍՏԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ, 1967

ՀՐԱՄԱՆԱԻ
Տ. Տ. ՄԿՐՏՉԻ

ՎԵՀԱՓՍՈՒ ԵՒ ՍՐԲԱԶՆՍԳՈՅՆ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ

Ամենայն Հայոց

3-42 (այլ) 52836-տ

39901-67

ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

բկ.
դկ.

Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. գոհանամ զքէն, Հայր, Տէր երկնի եւ երկրի. զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց եւ ի գիտնոց, եւ յայտնեցեր տղայոց:

Այն, Հայր, զի այսպէս հաճոյ եղեւ առաջի քո:

Ամենայն ինչ տուաւ ինձ ի Հօրէ իմմէ:

Եւ ոչ որ ճանաչէ զՈրդի՝ եթէ ոչ Հայր, եւ ոչ զՀայր որ ճանաչէ՝ եթէ ոչ Որդի. եւ ում որդին կամիցի յայտնել:

Եկայք առիս ամենայն վատակեալք եւ բեռնաւորք եւ ես հանգուցից զձեզ. առէք զլուծ իմ ի ձեզ, եւ ուսարնէք յինէն՝ զի հեզ եմ եւ խոնարհ սրտիւ. եւ գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց:

Չի լուծ իմ քաղցր է, եւ բեռն իմ փոքրոգի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

բկ.
դկ.

Այլ առակ արկ առ նոսա՝ եւ ասէ. նմանեցաւ արքայութիւնն երկնից առն՝ որ սերմանիցէ սերմն բարի յագարակի իւրում:

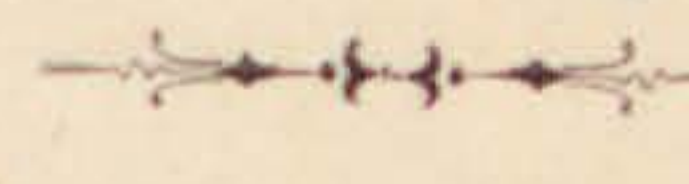
Եւ ի քուն լինել մարդկան՝ եկն թշնամի նորա եւ ցանեաց ի վերայ որումն ի մէջ ցորենոյն՝ եւ գնաց:

Եւ իբրեւ բուսաւ խոտն եւ արար պտուղ, ապա երեւեցաւ եւ որումն:

Մատուցեալ ծառայք տանուտեառնն ասեն ցնա. Տէր, ոչ սերմն բարի սերմանեցեր յագարակին քում, արդ՝ ուստի ունիցի զորումն:

Եւ նա ասէ ցնոսա. այր թշնամի արար զայն. ասեն ցնա ծառայքն. կամիս զի երթիցուք քաղեսցուք զայն ի բաց:

Եւ նա ասէ ցնոսա. մի գուցէ մինչ քաղիցէք զորումնն, եւ զցորեանն ընդ նմին ի բաց խլիցէք:

Թոյլ տուք երկոցունց աճել
ի միասին մինչեւ ի հունձս, եւ
ի ժամանակի հնձոց ասացից
ցհնձողսն. քաղեցէք նախ զո-
րումդ, եւ կապեցէք զայդ խըր-
ձունս առ ի յայրել, եւ զցո-
րեանն ժողովեցէք ի շտեմա-
րանս իմ:

Այլ առակ արկ առ նոսա՝
եւ ասէ. նման է արքայութիւն
երկնից հատոյ մանանխոյ, զոր
առեալ մարդոյ սերմանեաց
յագարակի իւրում:

Որ փոքր է քան զամենայն
սերմանիս, եւ յորժամ աճի-
ցէ, մեծ է քան զամենայն
բանջարս, եւ լինի ծառ՝ մին-
չեւ գալ թռչնոց երկնից, եւ
հանգչել յոստս նորա:

Այլ առակ խօսեցաւ ընդ
նոսա՝ եւ ասէ. նման է ար-
քայութիւն երկնից խմորոյ,
զոր առեալ կնոջ թագոյց ի
գրիւս երիս ալեր՝ մինչեւ ա-
մենայն խմորեցաւ:

Զայս ամենայն խօսեցաւ
Յիսուս առակօք ընդ ժողո-
վուրդսն. եւ առանց առակի
ոչինչ խօսէր ընդ նոսա:

Զի լցցի ասացեալն ի մար-
գարէէն. բացից առակօք զբե-
րան իմ, բղխեցից զծածկեալսն
ի սկզբանէ աշխարհի:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մատթէոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Յայնժամ թողեալ Յիսու-
սի զժողովուրդսն՝ եկն
ի տուն. մատեան առ նա ա-
շակերտքն եւ ասէն. մեկնեա
մեզ զառակ որումացն ագա-
րակի:

Նա պատասխանի ետ եւ
ասէ ցնոսա. որ սերմանէ սերմն
բարի՝ է որդի մարդոյ:

Եւ ագարակն աշխարհս է.
սերմն բարի նոքա են, որ որ-
դիքն արքայութեան են. իսկ
որումնն որդիք չարին են:

Եւ թշնամին որ վարեաց
զայն՝ սատանայ է, եւ հունձքն
կատարած աշխարհիս է, եւ
հնձողքն հրեշտակք են:

Որպէս ժողովի որումնն եւ
ի հուր այրի, այնպէս եղիցի
ի կատարածի աշխարհիս:

Առաքեացէ Որդի մարդոյ
զհրեշտակս իւր, եւ ժողովեա-
ցեն յարքայութենէ նորա զա-
մենայն գայթակղութիւնս՝ եւ
զայնոսիկ ոյք գործեն զանօ-
րէնութիւն:

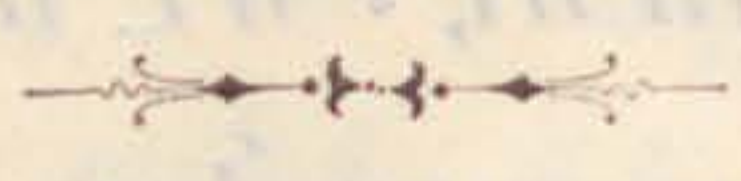
Եւ արկցեն զնոսա ի հնոց
հրոյ. անդ եղիցի լալ եւ կրճել
ատամանց:

բկ.
դկ.

Յայնժամ արդարքն ծա-
գեսցին իբրեւ զարեգակն յար-
քայուլթեան երկնից. որ ու-
նիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մարկոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ ասէր. այսպէս է ար-
քայուլթիւն Աստուծոյ.
որպէս զի այր մի արկանիցէ
սերմանիս յերկիր:

Եւ ննջիցէ եւ յառնիցէ
զցայգ եւ զցերեկ. եւ սերմա-
նիքն բուսանիցին եւ աճիցին,
եւ նա ոչ գիտէ:

Թէ երկիրն ինքնին բերէ ըզ-
պտուղ. նախ զխոտն, եւ ապա
զհասկն, ապա ցորեանն ասորք
ի հասկին:

Եւ յորժամ տայցէ զպը-
տուղն, վաղվաղակի առաքի
մանգաղ, զի հասեալ են
հունձք:

Եւ ասէր. ո՛ւմ նմանեցու-
ցուք զարքայուլթիւնն Աստու-
ծոյ. կամ որո՞վ առակաւ ա-
ռակեսցուք զնա:

Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ
յորժամ սերմանիցի յերկրի,
փոքրագոյն է քան զամենայն
սերմանիս՝ որք են յերկրի:

Յորժամ սերմանիցի, բու-
սանի եւ լինի մեծ քան զա-
մենայն բանջար, եւ արձակէ
ոսոս մեծամեծս, մինչեւ բա-
ւական լինիլ ընդ հովանեաւ
նորա թռչնոց երկնից բնակիլ:

Եւ այնպիսի առակօք խօսէր
ընդ նոսա զբանն, որպէս կա-
րող լինէին լսել:

Եւ առանց առակի ոչինչ
խօսէր ընդ նոսա. բայց առան-
ձինն աշակերտացն իւրոց մեկ-
նէր զամենայն:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Դուկասու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ:

Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ,
զի հաճեցաւ հայր ձեր
տալ ձեզ զարքայուլթիւն:

ակ.
գկ.

Վաճառեցէք զինչս ձեր եւ
տո՛ւք զողորմուլթիւն. եւ ա-
րարէք ձեզ քսակս առանց
հնանալոյ, գանձ անպակաս
յերկինս. ուր ոչ գող մերձե-
նայ, եւ ոչ ցեց ապականէ:

Զի ուր գանձն ձեր է, անդ
եւ սիրտք ձեր եղիցին:

Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ
ընդ մէջս, եւ ճրագուկք լու-
ցեալք:

Եւ դուք նմանողք մարդ-
կան՝ որք ակն ունիցին Տեառն

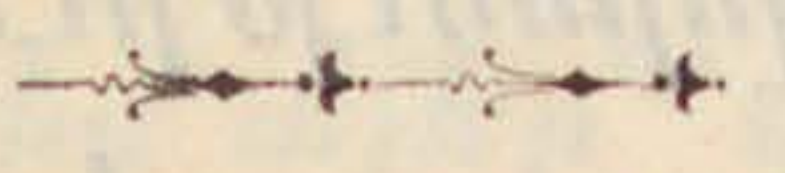
իւրեանց՝ թէ երբ դառնայցէ
ի հարսանեաց, զի յորժամ
գայցէ եւ բաղխիցէ, վաղվա-
ղակի բանայցեն նմա:

Երանի իցէ ծառայիցն այ-
նոցիկ՝ զորս եկեալ տէրն գտցէ
արթունս, ամէն ասեմ ձեզ,
զի գօտի ընդ մէջ ածցէ, եւ
բազմեցուցէ զնոսա, եւ ան-
ցեալ պաշտիցէ զնոսա:

Եւ եթէ յերկրորդ, կամ
յերրորդ պահու եկեացէ եւ
գտցէ այնպէս, երանելիք են
ծառայքն այնոքիկ:

Բայց զայն գիտասցիք, եթէ
գիտէր տանուտէրն՝ յորում
ժամու գող գայ, հսկէր, եւ
չտայր թոյլ ահան հատանել
ի տան իւրում:

Եւ դուք եղերուք պատ-
րաստք, զի յորում ժամու ոչ
կարծիցէք՝ գայ Որդի մարդոյ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Յովհաննու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Պատասխանի ետ Յիսուս
եւ ասէ ցնոսա, ամէն
ամէն ասեմ ձեզ, ոչ կարէ
որդի մարդոյ առնել յանձնէ
եւ ոչինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ
զՀայրն զի առնէ, զի զոր նայն

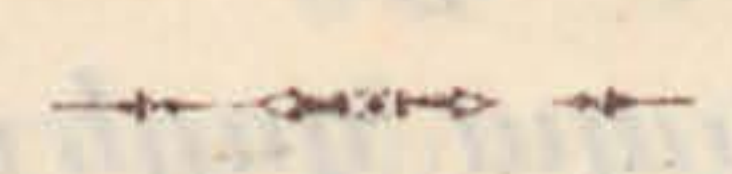
առնէ, զնոյն եւ Որդին նմին
նման գործէ:

Զի Հայր սիրէ զՈրդի, եւ
զամենայն ինչ ցուցանէ նմա՝
զոր ինքն առնէ, եւ մեծամեծս
եւս քան զսոյնս ցուցանէ
նմա զգործս, ընդ որ դուքդ
զարմանայք:

Զի որպէս Հայր յարուցա-
նէ զմեռեալս եւ կենդանի
առնէ, նոյնպէս եւ Որդի զորս
կամի կենդանի առնէ:

Եւ ոչ եթէ Հայր դատի
զոք, այլ զամենայն դատա-
տան ետ Որդւոյ իւրոյ:

Զի ամենեքեան պատուեա-
ցեն զՈրդի՝ որպէս պատուեն
զՀայրն, որ ոչ պատուէ զոր-
դին ոչ պատուէ զՀայր զա-
ռաքիչն նորա:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Յովհաննու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ,
զի որ զքանն իմ լսէ, եւ
հաւատայ այնմ՝ որ առաքեացն
զիս, ընդունի զկեանսն յաւի-
տենականս, եւ ի դատատան
ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ի մա-
հուանէ ի կեանս:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի
գայ ժամանակ՝ եւ արդէն իսկ

ւձ.
զձ.

աձ
զձ

է, յորժամ մեռեալք լուհցեն
ճայնի Որդւոյն Աստուծոյ. եւ
որք լսիցենն կեցենն:

Չի որպէս Հայր ունի կեանս
յանձին իւրում, նոյնպէս ետ
եւ Որդւոյ ունիլ կեանս յան-
ձին իւրում:

Եւ իշխանութիւն ետ նմա
դատաստան առնել, եւ զի
Որդի մարդոյ է:

Ընդ այն զի զարմանայք. զի
եկեսցէ ժամանակ՝ յորում
ամենեքին որք ի գերեզմանս
կայցեն՝ լուհցեն ճայնի նորա,
եւ եկեսցեն արտաքս:

Որոց զբարիս գործեալ իցէ՝
ի յարութիւն կենաց. եւ որոց
զչար արարեալ ի յարութիւն
դատաստանաց:

Ոչ կարեմ ես յանձնէ առ-
նել եւ ոչինչ. այլ որպէս լսեմ՝
դատիմ. եւ դատաստանն իմ
արդար է. զի ոչ խնդրեմ
զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ՝
որ առաքեացն զիս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Յովհաննու:

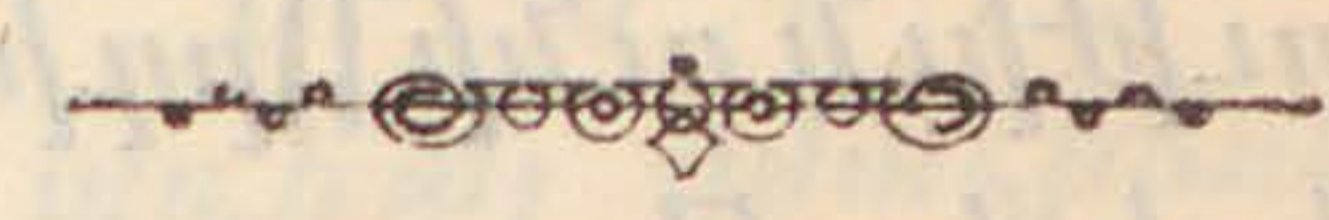
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Ամէն ամէն ատեմ ձեզ.
Եթէ ոչ հատն ցորենոյ
անկեալ յերկիր մեռանիցի,
ինքն միայն կայ. ապա թէ
մեռանիցի՝ բազում արդիւնս
առնէ:

աճ.
զճ.

Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձա-
կէ զնա. եւ որ ատեայ զանձն
իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ի
կեանսն յաւիտենականս պա-
հեսցէ զնա:

Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զկնի
իմ եկեսցէ. եւ ուր եսն եմ,
անդ եւ պաշտօնեայն իմ եղի-
ցի. եթէ ոք զիս պաշտիցէ,
պատուեսցէ զնա հայրն իմ:

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ԲՓՂԿՈՒԹԵԱՆ

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ մտեալ ի նաւ անց
յայնկոյս, եւ եկն ի քա-
ղաք իւր:

Եւ ահա մատուցին առ նա
անդամալոյծ մի, որ դնէր
ի մահիճս. եւ տեսեալ Յիսու-
սի զհաւատս նոցա՝ ասէ ցան-
դամալոյծն. թողեալ լիցին
քեզ մեղք քո:

Եւ ահա ոմանք ի դպրացն
ասեն ընդ միտս. հայհոյէ դա:

Եւ ծանուցեալ Յիսուսի
զխորհուրդս նոցա՝ ասէ ցնոսա.
ընդէր խորհիք դուք չարիս
ի սիրտս ձեր:

Զինչ դիւրին է. ասել՝ թո-
ղեալ լիցին քեզ մեղք քո.
Թէ ասել՝ արի՛ եւ շրջեաց:

Այլ զի գիտասցիք՝ եթէ
իշխանութիւն ունի Որդի մար-
դոյ յերկրի թողուլ զմեզս.
յայնժամ ասէ ցանդամալոյ-
ծըն. արի՛ ան զմահիճս քո՝
եւ երթ ի տուն քո:

Եւ յարուցեալ գնաց ի տուն
իւր:

Իբրեւ տեսին ժողովուրդ-
քըն, զարմացան. եւ փառաւոր
առնէին զԱստուած զտուր-
չըն այնպիսի իշխանութեան՝
մարդկան:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մատթէոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ մինչդեռ ցանէր
ընդ այն Յիսուս, զհետ
եղեն նորա կոյրք երկու, աղա-
ղակէին եւ ասէին. ողորմեաց
մեզ որդի Դաւթի:

Եւ իբրեւ եկն ի տուն, մա-
տեան առ նա կոյրքն. եւ ասէ
ցնոսա Յիսուս. հաւատայք
եթէ կարող եմ առնել ձեզ
զայդ. ասեն ցնա. այո՛, Տէր:

Յայնժամ մերձեցաւ յաչս
նոցա եւ ասէ. ըստ հաւատոց
ձերոց եղիցի ձեզ:

Եւ բացան աչք նոցա. եւ
սաստեաց նոցա Յիսուս եւ
ասէ. զգոյշ կացէք՝ մի ոք գի-
տասցէ:

սկ.
սկ.

բկ
դկ

Եւ նոքա ելեալ համբաւեցին զնա ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն:

Եւ յելանելն նոցա արտաքսասա մատուցին առ նա այր մի համբ դիւահար:

Եւ յելանել դիւին՝ խօսեցաւ համբն. և զարմացան ժողովուրդքն և ասեն. թէ և ոչ երբէք երևեցաւ այսպիսի ինչ յԻսրայէլի:

Իսկ փարիսեցիքն ասէին, թէ իշխանաւն դիւաց հանէ դա զդեւս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մարկոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ մտեալ դարձեալ ի կափառնայում յետ աւուրց:

Լուր եղև եթէ ի տան է, և ժողովեցան բազումք՝ մինչև տեղի ևս ոչ լինել, և ոչ առ դրանն. և խօսէր նոցա զբանն:

Եւ գային առ նա՝ բերէին անդամալոյծ մի բարձեալ ի չորից:

Եւ իբրև ոչ կարէին մերձենալ առ նա յամբօխէ անտի, քակեցին զյարկն՝ ուր էր Յիսուս, և բացեալ զառաս-

տաղն իջուցին զմահիճան՝ յորում կայր անդամալոյծն:

Եւ տեսեալ Յիսուսի զհաւատս նոցա, ասէ ցանդամալոյծն. որդեակ, թողեալ լիցին քեզ մեղք քո:

Եւ էին ոմանք ի դպրաց անտի՝ որ անդ նստէին, և խորհէին ի սիրտս իւրեանց:

Ձինչ է այս՝ որ խօսի սա զհայհոյութիւնս. ով կարէ թողուլ զմեղս, եթէ ոչ մի Աստուած:

Եւ գիտաց Յիսուս յոգի իւր՝ թէ այնպէս խորհէին ի սիրտս իւրեանց, և ասէ. զի խորհիք զայդ ի սիրտս ձեր:

Ձինչ դիւրին է, ասել ցանդամալոյծն՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, եթէ ասել՝ արի, ան զմահիճս քո և երթ ի տուն քո:

Այլ զի գիտասջիք եթէ իշխանութիւն ունի Արդի մարդոյ ի վերայ երկրի թողուլ զմեղս, ասէ ցանդամալոյծն:

Քեզ ասեմ, արի ան զմահիճս քո՝ և երթ ի տուն քո:

Եւ յարեաւ, վաղվաղակի առեալ զմահիճան՝ ել առաջի ամենեցուն. մինչև զարմանալ ամենեցուն և փառաւոր առնել զԱստուած և ասել, թէ այսպիսի ինչ երբէք ոչ տեսաք:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մարկոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

բձ.
դձ.

Եւ եմուտ միւսանգամ
ի ժողովուրդն, և էր
անդ այր մի՝ որոյ ձեռն գօսա-
ցեալ էր:

Եւ սպասէին նմա՝ եթէ
բժշկիցէ զնա ի շաբաթուն՝
զի չարախօսեացեն զնմանէ:

Եւ ասէ ցայրն՝ որոյ ձեռն
գօսացեալ էր. արի անց ի մէջ:

Եւ ասէ ցնոսա. զինչ ար-
ժան է ի շաբաթու. բարի ինչ
գործել՝ եթէ չար առնել. ոգի
մի ապրեցուցանել՝ եթէ կո-
րուսանել. և նոքա լռեցին:

Եւ հայեցեալ Յիսուսի զնո-
քօք լի ցասմամբ, տրամեալ
վասն կուրուժեան սրտից նո-
ցա, ասէ ցայրն. ձգեա՛ զձեռն
քո. և նա ձգեաց, և ողջա-
ցաւ ձեռն նորա:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մարկոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

բձ.
դձ.

Մինչդեռ նա զայն խօ-
սէր, գան ումանք ի ժո-
ղովրդապետէն և ասէն. թէ
գուստրն քո մեռաւ, զի ևս
աշխատ առնես զվարդապետդ:

Իսկ Յիսուս իբրև լուաւ
զբանն ասացեալ, ասէ ցժողո-
վրդապետն. մի երկնչիր, բայց
միայն հաւատա՛ւ:

Եւ ոչ զոք եթող ընդ իւր
երթալ, բայց միայն զՊետրոս
և զՅակովբոս և զՅովհաննէս
զեղբայրն Յակովբայ:

Գայ ի տուն ժողովրդապե-
տին, և տեսանէ ամբոխ յոյժ
և լալականս, և աղաղակ յոյժ:

Եւ մտեալ ի ներքս՝ ասէ
ցնոսա. զի խռովեալ էք և
լայք. մանուկն ոչ է մեռեալ,
այլ ննջէ:

Եւ ծաղր առնէին զնա. և
նորա հանեալ արտաքս զամե-
նեսեան, առնու ընդ իւր զհայր
մանկանն և զմայր, և զնո-
սա՝ որ ընդ նմայն էին, և
մտանէ՝ ուր դնիւր մանուկն:

Եւ կալեալ զձեռանէ ման-
կանն՝ ասէ ցնա. տալի՛թա կու-
մի. որ թարգմանի, աղջիկ
դու՝ քեզ ասեմ՝ արի:

Եւ վաղվաղակի յարեալ
աղջիկն և գնայր, քանզի էր
ամաց իբրև երկոտասանից.
և զարմացան մեծաւ զարմա-
նալեալ:

Եւ պատուէր տայր նոցա
յոյժ, զի մի ոք գիտասցէ զայն.
և ասաց տալ նմա ուտել:

Սրբոյ աւետարանի Յիսուսի Քրիստոսի
որ ըստ Մարկոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

բձ.
դձ.

Եւ անտի յարուցեալ՝ եկն
Սի սահմանս Տիւրոսի և
Սիդոնի. և մտեալ ի տուն՝
նչ ումեք կամէր յայտնել, և
նչ կարաց ծածկել:

Սուաւ կին մի զնմանէ, որոյ
դուստր իւր նեղեալ էր յայ-
տոյ պղծոյ, եկն անկաւ առաջի
նորա:

Եւ կինն էր հեթանոս՝ Փիլ-
նիկ Ասորի յազգէ. և աղա-
չէր զնա՝ զի զդէն հանցէ
ի դասերէ նորա:

Եւ Յիսուս ասէ ցնա՝ թոյլ
տուր՝ զի նախ յազեացին ման-
կուք. զի նչ է բարւոք առ-
նուլ զհաց մանկանց՝ արկա-
նել շանց:

Նա պատասխանի ետ և
ասէ. Տէր, և շունք ի փշրա-
նաց սեղանոյ մանկանցն կե-
րակրին:

Եւ ասէ ցնա. վասն այդր
բանի՝ երթ, ել դէն ի դասե-
րէ քու մտէ:

Գնաց ի տուն իւր, և եզիտ
ելեալ զդէն, և դուստրն.
զի անկեալ դնիւր ի մահիծս:

Եւ ելեալ միւսանգամ ի
սահմանացն Տիւրոսի և Սի-
դոնի, և եկն ի ծովեզրն
Գալիլեացոց ի մէջ սահմա-
նացն ի Գեկապոլիս:

Եւ բերին առաջի նորա խուլ
մի և համր, և աղաչէին, զի
ձեռն դիցէ ի վերայ նորա:

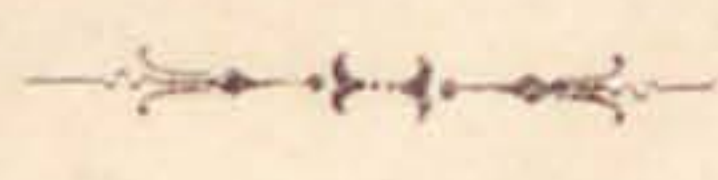
Եւ առեալ զնա մեկուսի
յամբոխէ անտի, արկ զմա-
տունս իւր ընդ ականջս նորա՝
և եթուք անդր. կալաւ զլե-
զուէ նորա:

Հայեցաւ յերկինս՝ յոգւոց
եհան և ասէ. Եփփաթա, որ
է բացիր:

Եւ նոյն ժամայն բացան
լսելիք նորա, և լուծան կա-
պանք լեզուի նորա, և խօսէր
ուղիղ:

Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի
մի ումեք ասիցեն, և որչափ
նա պատուիրէր նոցա, նորա
ևս առաւել քարոզէին:

Եւ ևս քան զնա զարմա-
նային և ասէին. զամենայն
ինչ բարւոք գործեաց սա, զի
խլից լսել տայ, և համերց
խօսիլ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Առկասու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

ակ.
գկ.

Եւ եղև ի հասանելն նորա ի մի ի քաղաքացն, ահա այր մի լի բորոտութեամբ, իբրև ետես զՅիսուս՝ անկեալ ի վերայ երեսաց՝ աղաչեաց զնա, և ասէ. Տէր, եթէ կամիս, կարող ես զիս սրբել:

Զգեաց զձեռն իւր՝ հասոյց ի նա և ասէ. կամիմ, սրբեաց. և վաղվաղակի գնաց ի նմանէ բորոտութիւն:

Եւ նա պատուիրեաց նմա՝ մի ումեք ասել. այլ թէ երթցոյց զանձն քո քահանային, և մատն զպատարագ վասն սրբութեան քո, որպէս և հրամայեաց Մովսէս՝ ի վկայութիւն նոցա:

Եւ յորդէր առաւել բանն զնմանէ, և ժողովէին ժողովուրդք բազումք լսել՝ և բժշկիլ ի հիւանդութենէ իւրեանց:

Եւ նա խոյս տայր յանապատ տեղիս. և կայր յաղօթս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Առկասու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

ակ.
գկ.

Եւ հանէր դև մի համր. և եղև յելանել դիւին խօսեցաւ համրն, և զարմացան ամենայն ժողովուրդքն:

Եւ ոմանք ի նոցանէ ասեն, բէեղզեբուղաւ իշխանաւն դիւաց հանէ դա զդևս:

Եւ այլք փորձէին, և նշան յերկնից խնդրէին ի նմանէ:

Իսկ նորա գիտացեալ զխորհուրդս նոցա, ասէ ցնոսա. ամենայն թագաւորութիւն բաժանեալ յանձն՝ աւերի և տուն բաժանեալ յանձն՝ կործանի:

Ապա եթէ և սատանայ բաժանեցաւ յանձնէ, զիմրդկայցէ թագաւորութիւն նորա. զի ասէք զինէն թէ բէեղզեբուղաւ իշխանաւն դիւաց հանէ դա զդևս:

Եթէ ես բէեղզեբուղաւ հանեմ զդևս, որդիքն ձեր իւհանիցեն, վասն այդորիկ նոքին եղիցին ձեր դատաւորք:

Իսկ եթէ մատամբ Աստուծոյ հանեմ զդևս, ապա հասեալ է ի վերայ ձեր աղքայութիւն Աստուծոյ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Յովհաննու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

աձ.
գձ.

Եւ յետ երկուց աւուրց
ել անտի և գնաց ի Գա-
լիլեա:

Չի ինքն իսկ Յիսուս վկայ-
եաց եթէ մարգարէ յիւրում
գաւառի պատիւ ոչ ունի:

Այլ յորժամ եկն նա ի Գա-
լիլեա, ընկալան զնա Գալի-
լեացիքն. զի տեսեալ ևս էր
զամենայն նշանսն, զոր արար
յերուսաղէմ ի տօնին. քանզի
և նորա եկեալ էին ի տօնն:

Եկն դարձեալ ի Կանայ Գա-
լիլեացւոց, ուր արար զշուրն
գինի. և անդ էր թագաւո-
րագն մի, որոյ որդի նորա հի-
ւանդ կայր ի Կափառնայում:

Նա իբրև լուաւ եթէ Յի-
սուս եկեալ է ի Հրէաստանէ
ի Գալիլեա, եկն առ նա, և
աղաչէր՝ զի իջցէ և բժշկեու-
ցէ զորդի նորա. քանզի մերձ
էր ի մեռանիլ:

Ասէ ցնա Յիսուս. եթէ ոչ
նշանս և արուեստս տեսա-
նէք՝ ոչ հաւատայք:

Ասէ ցնա թագաւորագն.
Տէր. էջ մինչչև մեռեալ իցէ
մանուկն իմ:

Ասէ ցնա Յիսուս. երթ, որ-
դին քո կենդանի է. և հա-
ւատաց այրն քանին՝ զոր ա-
սաց նմա Յիսուս, և գնաց:

Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդ-
առաջ եղեն նմա ծառայքն
նորա. աւետիս ետուն և ա-
սեն, թէ մանուկն նորա կեն-
դանի է:

Հարցանէր ցնոսա վասն ժա-
մուն՝ յորում ապաքինեաց.
և ասեն ցնա. երէկ յեթնե-
րորդում ժամու եթող զնա
ջերմն:

Գիտաց հայրն նորա՝ եթէ
յայնմ ժամու՝ յորում ասացն
ցնա Յիսուս՝ թէ որդին քո
կենդանի է. և հաւատաց
ինքն և ամենայն տուն իւր:

Չայս դարձեալ երկրորդ
նշան արար Յիսուս եկեալ ի
Հրէաստանէ ի Գալիլեա:

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ՏԱՃԱՐԻ

Սրբոյ առնարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Քկ.
դկ.

Եւ ելեալ արտաքս Յիսուս
ի տաճարէն գնայր. և
մատենան աշակերտքն ցուցա-
նել զշինուածս տաճարին:

Եւ նա պատասխանի ետ և
ասէ ցնոսա. տեսանէք զայդ
ամենայն. ամէն ամէն ասեմ
ձեզ, ոչ մնասցէ այդր քար
ի քարի վերայ որ ոչ քակտեա-
ցի:

Եւ մինչդեռ նստէր ի լերինն
Չիթենեաց, մատենան առ նա
աշակերտքն առանձինն և ա-
սեն. ասան մեզ՝ երբ լինիցի
այդ, և կամ զինչ նշան իցէ
քոյոյ գալստեանն և վախճա-
նի աշխարհիս:

Պատասխանի ետ Յիսուս և
ասէ ցնոսա, զգոյշ լերուք՝
գուցէ ոք զձեզ խաբիցէ:

Չի բազումք գայցեն յա-
նուն իմ, և ասիցեն՝ թէ ես
եմ Քրիստոսն, և զբազումս
մոլորեցուցանիցեն:

Լսելոց էք պատերազմունս
և համբաւս պատերազմաց,
զգոյշ լերուք՝ մի խռովեսցիք,

զի պարտ է լինել այնմ՝ ամե-
նայնի, այլ չե է կատարած:

Յարիցէ ազգ յազգի վերայ,
և թագաւորութիւն ի թա-
գաւորութեան վերայ. և ե-
ղիցին սովք և սրածուծիւնք
ի տեղիս տեղիս:

Սակայն՝ և այն ամենայն
սկիզբն է երկանց:

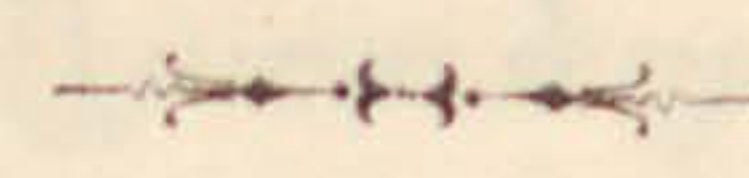
Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ
ի նեղութիւն, և սպանանի-
ցեն զձեզ. և եղիջիք ատե-
ցեալք յամենայն ազգաց վասն
անուան իմոյ:

Եւ յայնժամ գայթակղես-
ցին բազումք, և զմիմեանս
մատնեսցեն, և ատեսցեն զմի-
մեանս:

Եւ բազում սուտ մարգա-
րէք յարիցեն, և զբազումս
մոլորեցուցեն:

Եւ վասն բազմանալոյ անօ-
րէնութեանն՝ ցամաքեսցի սէր
բազմաց:

Բայց որ համբերեսցէ իս-
պառ՝ նա կեցցէ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մարկոսի:

Տէրն մեք Յիսուս Քրիստոս:

Եւ յեւանեւն նորա ի տա-
ճարէ անտի, ասէ ցնա
մի յաշակերտացն նորա, վար-
դապետ, տէս որպիսի են քա-
րինքս, և որպիսի շինուածք:

Պատասխանի ետ նմա Յի-
սուս և ասէ. տեսանես զոյդ
ամենայն շինուած. ամէն ա-
սեմ ձեզ՝ եթէ ոչ թողցի քար
ի քարի վերայ՝ որ ոչ քակ-
տեսցի:

Եւ մինչ նստէր նա ի լե-
րինն Չիթենեաց յանդիման
տաճարին, հարցանէին ցնա
առանձինն՝ Պետրոս՝ և Յա-
կովբոս՝ և Յովհաննէս՝ և Ան-
դրէաս:

Ասա մեզ՝ երբ լինիցի այդ,
և զինչ նշան է՝ յորժամ կա-
տարելոց իցէ այդ ամենայն:

Պատասխանի ետ Յիսուս և
ասէ ցնոսա. զգոյշ կացէք, մի
ոք զձեզ խաբեսցէ:

Չի բազումք եկեսցեն յա-
նուն իմ և ասիցեն՝ թէ ես
եմ Քրիստոսն, և զբազումս
մոլորեցուցեն:

Այլ յորժամ լսիցէք պա-
տերազմունս և համբաւս պա-
տերազմաց՝ մի խռովիցիք, զի

պարտ է լինիլ. բայց չե է
կատարած:

Չի յարիցէ ազգ յազգի
վերայ, և թագաւորութիւն
ի թագաւորութեան վերայ.
և եղիցին շարժմունք ի տե-
ղիս տեղիս, սովք և սրածու-
թիւնք, և խռովութիւնք. այլ
այն ամենայն սկիզբն է եր-
կանց:

Եւ զձեզ իսկ մատնեսցեն
յատեանս, և ի ժողովուրդս
տանջիցիք, և առաջի դատա-
ւորաց և թագաւորաց կայ-
ցէք վասն իմ ի վկայութիւն
նոցա:

Եւ ամենայն հեթանոսաց.
բայց նախ պարտ է աւետարա-
նիս քարոզել:

Այլ յորժամ տանիցին ըզ-
ձեզ մատնել, մի յառաջագոյն
հոգայցէք, և մի զմտաւ ա-
ծիցէք, թէ զինչ խօսիցէք. այլ
որ ինչ տացի ձեզ ի ժամուն
յայնմիկ՝ զայն խօսիցիք. զի
ոչ դուք էք որ խօսիցիքն՝ այլ
Հոգին սուրբ:

Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր
ի մահ, և հայր՝ զորդի. և
յարիցեն որդիք ի վերայ հարց
և սպանանիցեն զնոսա:

Եւ եղիջիք ատեցեալք յա-
մենեցունց վասն անուան իմոյ.
այլ որ համարեբեսցէն իսպառ՝
նա կեցցէ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի՝ Քրիստոսի՝
որ ըստ Ղուկասու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

ակ.
գկ.

Եւ յասել ոմանց զտա-
ճարէն. թէ գեղեցիկ
վիմօք և աշտարակօք զար-
դարեալ է՝ ասէ:

Զայդ ամենայն զոր տեսա-
նէք, եկեսցեն աւուրք՝ յորս
նչ թողցի այդր քար ի քարի
վերայ, որ ոչ քակտեսցի:

Հարցին ցնա և ասեն. վար-
դապետ, երբ լինիցի այդ, և
զինչ նշան իցէ՝ յորժամ այդ
լինելոց իցէ:

Եւ նա ասէ. զգոյշ կացէք.
մի խաբիցիք. զի բազումք գայ-
ցեն յանուն իմ, և ասիցեն
թէ ես եմ. և մերձեցաւ ժա-
մանակ. մի երթայցէք զկնի
նոցա:

Եւ յորժամ լսիցէք պատե-
րազմունս և խռովութիւնս՝
մի զարհուրիցիք, զի պարտ է
նախ՝ այնմ լինել, այլ ոչ առ-
ժամայնն կատարած:

Յայնժամ ասէ ցնոսա. յա-
րիցէ ազգ յազգի վերայ, և
թագաւորութիւն ի թագաւո-
րութեան վերայ:

Եւ շարժմունք մեծամեծք,
և ի տեղիս տեղիս սովք և
սրածութիւնք. եղիցին արհա-

ւիրք և նշանք մեծամեծք
յերկնից:

Բայց յառաջ քան զայս ա-
մենայն, մխեսցեն զձեռս իւր-
եանց ի ձեզ՝ և հալածեսցեն.
մատնեսցեն ի ժողովուրդս և
ի բանտս, և տանիցին առա-
ջի դատաւորաց և թագաւո-
րաց վասն անուան իմոյ:

Եւ լինիցի ձեզ այն ի վկա-
յութիւն:

Արդ՝ դիք ի սիրտս ձեր,
մի յառաջագոյն կրթել տալոյ
պատասխանի:

Զի ես տաց ձեզ բերան և
իմաստութիւն, որում ոչ կա-
րիցեն կալ հակառակ՝ կամ
տալ պատասխանի ամենայն
հակառակորդքն ձեր:

Մատնեսցիք և ի ծնողաց,
և յեղբարց. և յազգակա-
նաց և ի բարեկամաց, և սպա-
նանիցեն ի ձէնջ:

Եւ եղիցիք ատեցեալք յա-
մենեցունց վասն անուան իմոյ:

Եւ մազ մի ի գլխոյ ձերմէ
ոչ կորիցէ:

Եւ համբերութեամբ՝ ձերով
ստատցիք զոգիս ձեր:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի
որ ըստ Յովհաննու:

Ի ժամանակի Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի:

Եղեն յայնժամ նաւակա-
տիրքն յերուսաղէմ, և
ձմեռն էր:

Եւ շրջէր Յիսուս ի տաճա-
րին ի սրահին Սողոմոնի:

Շուրջ եղեն զնովաւ Հրեայ-
քն և ասէն. մինչև յերբ
Թափես զոգիս մեր. եթէ դու
ես Քրիստոսն՝ ասան մեզ հա-
մարձակ:

Պատասխանի ետ նոցա Յի-
սուս և ասէ. ասացի ձեզ և
ոչ հաւատայք ինձ. զգործսն՝
զոր ես գործեմ՝ յանուն Հօր
իմոյ՝ նորին իսկ վկայեն վա-
սըն իմ:

Այլ դուք ոչ հաւատայք.
զի չէք յոչխարաց անտի իմոց:

Ոչխարք իմ ձայնի իմում
լսեն, և ես ձանաչեմ զնոսա.
և զկնի իմ գան:

Եւ ես տամ նոցա զկեանսն
յաւիտենականս. և մի կորի-
ցեն ի յաւիտեան, և մի ոք
յափշտակեսցէ զնոսա ի ձե-
ռաց իմոց:

Հայրն իմ, որ ետ ինձ զնո-
սա, մեծ է քան զամենայն,
և ոչ ոք կարէ յափշտակել
ի ձեռաց Հօր իմոյ:

Ես և Հայր իմ մի ենք:
Վէմս առին Հրեայքն՝ զի
քարկոծ արասցեն զնա:

Պատասխանի ետ նոցա Յի-
սուս. բազում գործս բարիս
ցուցի ձեզ ի Հօրէ իմմէ, վասն
որոյ գործոյ ի նոցանէ քար-
կոծ առնէք զիս:

Պատասխանի ետուն նմա
Հրեայքն. վասն բարւոյ գոր-
ծոյ ոչ առնեմք զքեզ քարկոծ,
այլ վասն հայհոյութեան. և
զի դու մարդ ես. և զանձն
քո Աստուած առնես:

Պատասխանի ետ նոցա Յի-
սուս. ոչ յօրէնսն ձեր գրեալ
է. ես ասացի թէ աստուածք
իցէք:

Իսկ եթէ զնոսա աստուածս
ասէ՝ առ որս բանն Աստուծոյ
եղև, և չէ մարթ եղծանել
գրոյն:

Իսկ զոր Հայր սրբեաց՝ և
առաքեաց յաշխարհ, դուք
ասէք՝ թէ հայհոյես, զի ասա-
ցի՝ թէ Որդի Աստուծոյ եմ:

Եթէ ոչ գործեմ զգործս
Հօր իմոյ, մի հաւատայք ինձ:

Ապա թէ գործեմ, թէև
ինձ ոչ հաւատայք, սակայն
գործոցն հաւատացէք, զի գի-
տասցիք, և ծանիջիք՝ եթէ
Հայր յիս, և ես ի Հայր:

Դարձեալ խնդրէին զնա

աձ.
գձ.

Եւ

ուներ, և ել ի ձեռաց նոցա:

Եւ գնաց միւսանգամ յայն-
կոյս Յորդանանու՝ ի տեղին,
ուր էր Յովհաննէս զառաջինն
և մկրտէր, և անդ լինէր:

Եկին բազումք առ նա՝ և

ասէն. զի Յովհաննէս նշան
ինչ ոչ արար:

Բայց զամենայն՝ զոր ասաց
Յովհաննէս վասն նորա՝ ճշ-
մարիտ էր. և բազումք հաւա-
տացին ի նա անդ:

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ ԽԱՉԵԼՈՒԹԵԱՆ

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Վասն խաչելութեան Տեառն՝ մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի:

և ծերովք և ասէին.

Զայլս՝ ապրեցոյց, զինքն ոչ
կարէ ապրեցուցանել. եթէ
թագաւոր է՝ իսրայէլի՝ իջցէ
այժմ՝ ի խաչէդ՝ և հաւատաս-
ցուք դմա:

Եթէ յուսացաւ Սատուած,
փրկեսցէ այժմ՝ զդա՝ եթէ
կամի զդա. քանզի ասաց՝ եթէ
Սատուծոյ որդի եմ:

Զնոյն և աւազակքն՝ որ
խաչեալ էին ընդ նմա, նախա-
տէին զնա:

Եւ ի վեց ժամէ աւուրն
խաւար եղև ի վերայ ամենայն
երկրի մինչև ցինն ժամ:

Եւ զինն ժամաւն գոչեաց
Յիսուս ի ձայն մեծ՝ և ասէ.
Ելի ելի, լամա սաբաքթանի.
այսինքն է, Սատուած իմ,
Սատուած իմ, ընդէր թողեր
զիս:

Ոմանք յայնցանէ՝ որ անդն
կային, իբրև լուան՝ ասէին.
զԵղիա կարդայ:

Եւ վաղվաղակի ընթացաւ
մի ոմն ի նոցանէ, աւ սպունգ
լի քացախով, և հարեալ յե-
ղեգան՝ ետ ըմպել նմա:

Եւ հանեալ զնա ի խաչ,
բաժանեցին զհանդերձս
նորա փճակաւ. զի լցցի բանն
որ ասացաւ ի մարգարէէն.
բաժանեցին զհանդերձս իմ
յիւրեանս, և ի վերայ պատ-
մուճանի իմոյ փճակս արկա-
նէին:

Եւ նստեալ պահէին զնա:

Եւ եղին ի վերայ գլխոյ
նորա՝ գրեալ զվնաս նորա.
Թէ այս է Յիսուս թագաւորն
Հրէից:

Յայնժամ հանին ընդ նմա
ի խաչ երկուս աւազակս, մի
յաջմէ նորա՝ և մի յահեկէ:

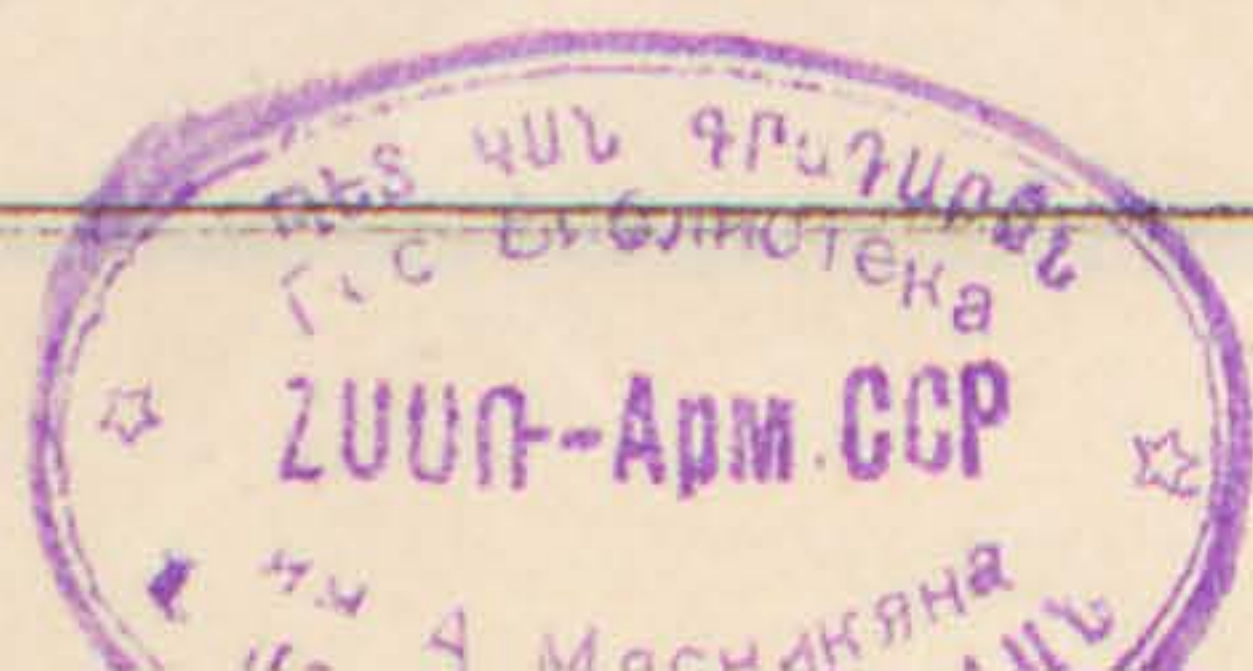
Եւ որք անցանէինն՝ հայ-
հոյէին զնա. շարժէին զգլուխս
իւրեանց:

Եւ ասէին վնայ, որ քա-
կէիր զտաճարն, և զերիս ա-
ւուրս շինէիր զնա. ապրեցն
զքեզ. թէ որդի ես Սատու-
ծոյ՝ էջ ի խաչէդ:

Նոյնպէս և քահանայապետ-
քն ձաղէին հանդերձ դպրօքն

բկ
դկ.

79-10666

Եւ կէսքն ասէին. թող տես-
ցուք եթէ գայ Եղիա փրկել
զդա:

Եւ Յիսուս դարձեալ աղա-
ղակեաց ի ձայն մեծ՝ և ար-
ձակեաց զոգին:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մարկոսի:

Վասն խաչելութեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի:

բձ.
դձ.

Եւ ածեն զնա ի Գողգո-
թայ՝ տեղի մի՝ որ թարգմա-
նի տեղի կառափելոյ:

Եւ տային նմա գինի զմրու-
սեալ, և նա ոչ առ և հանին
զնա ի խաչ:

Եւ իբրև խաչեցին զնա, բա-
ժանեցին զհանդերձս նորա,
արկեալ վիճակս ի վերայ՝ թէ
թէ ո՞ զինչ առնուցու:

Էր ժամ երրորդ և հանին
զնա ի խաչ:

Եւ էր գիր վնասու նորա
գրեալ, թէ թագաւոր է շը-
րէից:

Եւ ընդ նմա հանին ի խաչ
երկուս աւազակս, մի ընդ աջմէ
և մի ընդ ահեկէ նորա:

Եւ լցաւ գիրն որ ասէ, թէ
ընդ անօրէնս համարեցաւ:

Եւ որք անցանէինն՝ հայհո-
յէին զնա, շարժեալ զգլուխս
իւրեանց, և ասէին. վահ, որ

քակէիր զտաճարն՝ և զերիս
աւուրս շինէիր:

Ապրեցո՞ զանձն քո և էջ
ի խաչէդ:

Նոյնպէս և քահանայապե-
տիցն այսն արարեալ՝ ընդ
միմեանս հանդերձ դպրօքն
ասէին. զայլս ապրեցոյց՝ զանձն
ոչ կարէ ապրեցուցանել:

Քրիստոսդ արքայդ Իսրա-
յէլի, իջցէ այժմ ի խաչէ այ-
տի, զի տեսցուք և հաւատաս-
ցուք դմա. և որք ընդ նմա
ի խաչն ելեալ էին՝ նախա-
տէին զնա:

Եւ իբրև վեց ժամ եղև՝
խաւար կալաւ զամենայն եր-
կիր մինչև ցինն ժամ:

Եւ յիններորդ ժամուն աղա-
ղակեաց Յիսուս ի ձայն մեծ,
և ասէ. էլի, էլի, լամա սա-
բաքթանի. որ թարգմանի,
Աստուած իմ, Աստուած իմ,
ընդէր թողեր զիս:

Եւ ոմանք ի նոցանէ՝ որ
շուրջն կային զնովաւ՝ իբրև
լուան, ասէին՝ եթէ զԵղիա
կարդայ:

Եւ ընթացեալ մի ոմն՝ ելից
սպունգ լի քացախով, և հարեալ
յեղեգան՝ տայր ըմպել նմա,
և ասէ. թոյլ տուք, տեսցուք՝
գայ Եղիա իջուցանել զդա:

Եւ Յիսուս արձակեաց ի
ձայն մեծ՝ և եհան զոգի:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Ղուկասու:

Վասն խաչելութեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի:

ակ.
գկ.

Իբրև չոգան ի տեղին՝ կո-
չեցեալ գագաթն, անդ
հանին զնա ի խաչ. և զչարա-
գործան՝ զոմն ընդ աջմէ՝ և
զոմն ընդ ձախմէ խաչեցին:

Եւ Յիսուս ասէ. հայր՝ թող
դոցա՝ զի ոչ գիտեն, զինչ գոր-
ծեն. և ի բաժանել զհանդեր-
ձրս նորա, արկին վիճակս:

Եւ կայր ժողովուրդն հա-
յեցեալ. անգոսնէին զնա իշ-
խանքն հանդերձ նորօք՝ և ա-
սէին, զայլս ապրեցոյց, ապրե-
ցուսցէ և զանձն՝ եթէ դա է
Քրիստոս որդի Աստուծոյ ըն-
տրեալն:

Այլն առնէին զնա և զի-
նուորքն, եկեալ առաջի՝ մա-
տուցանէին նմա քացախ:

Եւ ասէին. եթէ դու ես
թագաւորն հրէից՝ փրկեա՛
զանձն քո:

Եւ էր գիր գրեալ ի վերայ
նորա, Յունարէն՝ և Դաղմա-
տերէն՝ և Եբրայեցերէն գրով,
թէ՛ սա է արքայն հրէից:

Իսկ ի մի ոմն ի կախելոց
չարագործացն հայհոյէր զնա՝
և ասէր. ո՞չ դու ես Քրիստոսն,
փրկեա՛ զանձն քո և զմեզ:

Պատասխանի ետ ընկերն
սաստելով նմա՝ և ասէ. չեր-
կընչիս դու Աստուծոյ՝ զի
ի նմին պատժի կաս:

Եւ մեք՝ յիրաւի, զի ար-
ժանի որոց գործեցաքն՝ առ-
նումք զհատուցումն. և սա՛
ապիրատ ինչ ոչ գործեաց:

Եւ ասէ ցՅիսուս. յիշեա՛
զիս Տէր՝ յորժամ՝ գայցես
արքայութեամբ քով:

Եւ ասէ ցնա Յիսուս. ամէն
ասեմ՝ քեզ. այսօր ընդ իս իցես
ի դրախտին:

Եւ էր իբրև վեցերորդ ժամ,
և խաւար եղև ի վերայ ամե-
նայն երկրի մինչև ցիններորդ
ժամն. խաւարեցաւ արեգա-
կրն:

Եւ հերձաւ վարագոյր տա-
ճարին ընդ մէջ:

Եւ կարդաց Յիսուս ի ձայն
մեծ՝ և ասէ, հայր՝ ի ձեռս
քո աւանդեմ զհոգի իմ, զայս
իբրև ասաց, եհան զոգի:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Յովհաննու:

Վասն խաչելութեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ նորա առեալ տանէին
զնա. և բարձեալ էր
ինքնին զխաչափայտն, և ելա-

աձ.
գձ.

նէր ի տեղին որ անուանէր
գագաթան, և կոչէր Եբրայե-
ցերէն Գողգոթա:

Ուր և ի խաչն իսկ հանին
զնա. և ընդ նմա երկուս ևս
այլս աստի և անտի, և ի միջի
զՅիսուս:

Գրեաց և տախտակ մի Պի-
ղատոս, և եղ ի վերայ խաչին.
և էր գրեալ. Յիսուս Նազով-
րեցի թագաւոր Հրէից:

Զայն տախտակ ընթերցան
բազումք ի Հրէից. զի մօտ էր
ի քաղաք անդր տեղին՝ ուր
խաչեցաւն Յիսուս. և էր գըր-
եալ Եբրայեցերէն՝ Գաղմա-
տերէն և Յունարէն:

Ասէն ցՊիղատոս քահանա-
յապետքն Հրէից. մի գրեր
թագաւոր Հրէից, այլ թէ նա
ասաց՝ թագաւոր եմ Հրէից:

Պատասխանի ետ Պիղատոս.
զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի:

Իսկ զինուորքն իբրև հանին
ի խաչ զՅիսուս, առին զհան-
դերձս նորա՝ և արարին չորս
մասուս, իւրաքանչիւր զի-
նուորի մասն. իսկ զպատմու-
ճանն՝ քանզի էր առանց կա-
րանի ի վերուստ փորանկեալ
ամենեւին:

Ասէն ցմիմեանս. մի պատա-
ռեսցուք զայդ, այլ արկցուք
վիճակս ի վերայ դորա, ում

և ելցէ, զի լցցի գիրն որ. ասէ
բաժանեցին զհանդերձս իմ
յիւրեանս. և ի վերայ պատ-
մուճանի իմոյ վիճակ արկին.
զինուորքն զայս ինչ գործե-
ցին:

Եւ կային առ խաչին Յի-
սուսի մայրն նորա, և քոյր
մօր նորա Մարիամ Աղէովպա,
և Մարիամ Մագդաղենացի:

Յիսուս իբրև ետես զմայրն
և զաշակերտն զոր սիրէր՝ զի
կայր մօտ, ասէ ցմայրն, կին
դու՝ ահա որդի քո:

Ապա ասէ ցաշակերտն. ահա
մայր քո. և յայնմ ժամանակէ
ան աշակերտն՝ զնա առ իւր:

Յետ այսորիկ իբրև գիտաց
Յիսուս՝ եթէ ահա ամենայն
ինչ կատարեալ է, զի կատա-
րեսցի գիրն, ասէ. ծարաւի
եմ:

Եւ անդ կայր աման ինչ՝ լի
քացախով. և նոցա սպունգ
լցեալ քացախով ընդ լեղւոյ՝
շուրջ եղեալ զմշակաւ զոպայի՝
մատուցին ի բերան նորա:

Իբրև ան Յիսուս զքացախն
հանդերձ լեղւովն՝ ասէ. ա-
մենայն ինչ կատարեալ է. և
խոնարհեցուցեալ զգլուխն ա-
ւանդեաց զոգին:

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՔ

ԻՒՂԱՔԵՐԻՑ

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մատթէոսի:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մարկոսի:

Վասն թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի:

Վասն թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի:

Եւ իբրև երեկոյ եղև,
եկն այր մի մեծատուն
Յարիմաթեայ, որում անուն
էր Յովսէփ, որ և աշակերտե-
ցաւ իսկ Յիսուսի:

Սա մատուցեալ առ Պիղա-
տոս, խնդրեաց զմարմինն Յի-
սուսի, յայնժամ Պիղատոս
հրամայեաց տալ զմարմինն:

Եւ առեալ զմարմինն Յով-
սէփ՝ պատեաց սուրբ կտա-
ւովք:

Եւ եղ ի նոր գերեզմանի՝
զոր փորեաց ի վիմի, և թա-
ւալեցուցեալ կափարիչ դրան
գերեզմանին վէմ մի մեծ և
գնաց:

Անդ էր Մարիամ Մագ-
դաղենացի, և միւս Մարիամն,
նստէին հանդէպ գերեզմանին:

Եւ իբրև երեկոյ եղև,
քանզի ուրբաթ էր՝ որ
ի շաբաթն մտանէր:

Եկեալ Յովսէփ՝ որ Յարե-
մաթեայն էր, այր պարկեշտ,
նախարար, որ և ինքն իսկ ակն
ունէր արքայութեան Ասաու-
ծոյ, համարձակեցաւ, եմուտ
առ Պիղատոս, և խնդրեաց
զմարմինն Յիսուսի:

Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ
այնչափ վաղ մեռաւ, և կոչե-
ցեալ առ ինքն զհարիւրապե-
տրն, եհարց զնա և ասէ, թէ
արդարև այնչափ վաղ մեռաւ:

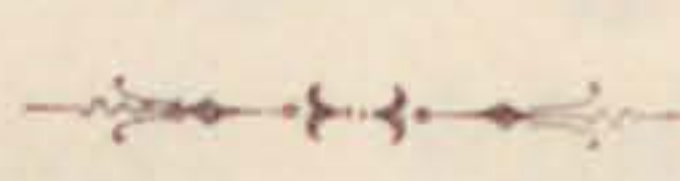
Եւ իբրև ստուգեաց ի հա-
րիւրապետէ անտի, շնորհեաց
զմարմինն Յովսէփայ:

Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ,
և իջուցեալ զնա՝ պատեաց
կտաւովն, և եղ ի գերեզմա-
նի՝ զոր էր փորեալ ի վիմէ,
և թաւալեցոյց զվէմ մի ի
դուռն գերեզմանին:

Իսկ Մարիամ Մագդաղե-

բի.
դկ.

բձ.
դձ.

նացի և Մարիամ՝ Յակովբայ
և Յովսեայ տեսին զտեղին ուր
եղաւ :

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Ղուկասու :

Վասն քաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

ակ.
գկ.

Եւ ահա այր մի, անուն
Յովսէփ, որ էր նախա-
րար՝ այր բարեգործ և արդար :

Սա՛ չէր միաբանեալ ընդ
խորհուրդս և ընդ գործս նո-
ցա. Յարիմաթեայ քաղաքէ
հրէից, որ և ինքն իսկ՝ ակն ու-
նէր արքայութեան Աստուծոյ :

Սա՛ մատուցեալ առ Պիղա-
տոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յի-
սուսի :

Եւ իջուցեալ զնա՝ պատեաց
պատառակալաւ, և եղ ի կռա-
ծոյ գերեզմանին, ուր չէր զոք
բնաւ եղեալ :

Եւ օրն էր ուրբաթ, և շա-
բաթ լուսանայր :

Եւ երթային զհետ նորա
կանայք՝ որ եկեալ էին ընդ
նմա ի Գալիլէէ. տեսին զգե-
րեզմանն, և որպէս եղաւ մար-
մինն նորա :

Գացձան, և պատրաստեցին
խունկս և իւղս. և ի շաբա-
թուն հանդարտեցին վասն
պատուիրանին :

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Յովհաննու :

Վասն քաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի :

Յետ այսորիկ աղաչեաց աճ.
զՊիղատոս Յովսէփ, որ գձ.

Յարեմաթեայ էր աշակերտ
Յիսուսի ի ծածուկ՝ վասն ահին
հրէից, զի բարձցէ զմարմինն
Յիսուսի. և հրամայեաց Պի-
ղատոս. եկին և բարձին զնա :

Եկն Նիկողիմոս՝ որ եկեալն
էր առ Յիսուս ի գիշերի զա-
ռաջինն, և եբեր զմուռս խառն
ընդ հալուէս իբրև լտերս հա-
րիւր :

Առին զմարմինն Յիսուսի,
և պատեցին կտաւովքն հան-
դերձ, որպէս օրէն էր հրէից
պատել :

Եւ էր ի տեղւոջն յորում
խաչեցաւ՝ պարտէզ. և ի պար-
տիզի անդ գերեզման նոր,
յորում ոչ ոք երբէք՝ էր եղեալ :

Անդ վասն ուրբաթուն հը-
րէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝
եղին զՅիսուս :

— 0204 —

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ ԻՒՂԱԲԵՐԻՑ

ՅԻՆԱՆՑ ԿԻՒՐԱԿԵՒՑ

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ յերեկոյի շաբաթուն
յորում լուսանայր միա-
շաբաթին, եկն Մարիամ Մագ-
դաղենացի, և միւս Մարիամն
տեսանել զգերեզմանն:

Եւ ահա շարժումն մեծ
եղև. զի հրեշտակ Տեառն իջ-
եալ յերկնից՝ մատուցեալ
ի բաց թաւալեցոյց զվէմն ի
դրանց անտի. և նստէր ի վե-
րայ նորա:

Եւ էր տեսիլ նորա իբրև
զփայլակն, և հանդերձ նորա
սպիտակ իբրև զձիւն:

Եւ յահէ անտի նորա խոռ-
վեցան պահապանքն, և եղեն
իբրև զմեռեալս:

Պատասխանի ետ հրեշտակն
և ասէ ցկանայսն. մի երկնչիք
դուք. գիտեմ զի զՅիսուս
զխաչելեալն խնդրէք:

Չէ աստ, քանզի յարեաւ,
որպէս ասացն. եկայք և տե-
սէք զտեղին՝ ուր կայր:

Եւ վաղվաղակի երթայք
ասացէք աշակերտացն նորա՝
թէ յարեաւ. և ահա յառա-
ջանայ քան զձեզ ի Գալիլեա,
անդ տեսանիցէք զնա. ահա
ասացի ձեզ:

Եւ ելեալ վաղվաղակի ի գե-
րեզմանէ անտի ահիւ և խըն-
դուլթեամբ բազմաւ՝ ընթա-
նային պատմել աշակերտացն:

Եւ ահա պատահեցաւ նո-
ցա Յիսուս և ասէ, ողջ էք. և
նոքա մատուցեալ կալան զոտս
նորա, և երկիրպագին նմա:

Յայնժամ ասէ ցնոսա Յի-
սուս. մի երկնչիք, երթայք
ասացէք եղբարցն իմոց՝ զի եր-
թիցեն ի Գալիլեա, և անդ
տեսցեն զի:

Իբրև նոքա գնացին, ահա
ոմանք ի զօրականացն եկին
ի քաղաքն, և պատմեցին քա-
հանայապետիցն զամենայն որ
ինչ եղևն:

Եւ նոքա ժողովեալ հան-
դերձ ծերովքն, խորհուրդ

արարեալ՝ արժաթ յոյժ ետուն զօրականացն:

Եւ ասեն, աստաջի՝ եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի, գողացան զնա՝ մինչ մեք ի քուն էաք:

Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն, մեք հաճեսցուք զնա, և զձեզ անհոգս արասցուք:

Եւ նոցա առեալ զարժաթն, արարին որպէս ուսանն, և ել համբաւս այս ի Հրէից մինչև ցայսօր:

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ի Գալիլեա՝ ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղև նոցա Յիսուս:

Իբրև տեսին զնա, երկիրպագին նմա, և ոմանք երկուացան:

Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա և ասէ. տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի. որպէս առաքեաց զիս Հայր, և ես առաքեմ զձեզ:

Գնացէք այսուհետև աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ որ ինչ պատուիրեցի ձեզ, և ահաւասիկ ես ընդ

ձեզ եմ զամենայն աւուրս՝ մինչև ի կատարած աշխարհի:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մարկոսի:

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ իբրև անց շաբաթն, Մարիամ Մագդաղենաւ և Մարիամ Յակովբայ և Սողովմէ չոգան պատրաստեցին խունկս, զի եկեսցեն, օժցեն զնա:

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն գան ի գերեզմանն ընդ արևագալն:

Եւ ասէին ցմիմեանս. ով թաւալեցուցէ մեզ զվէմն ի դրանց գերեզմանին:

Եւ հայեցեալ տեսին՝ զի թաւալեցուցեալ էր վէմն ի գերեզմանէն, քանզի էր մեծ յոյժ:

Եւ մտեալ ի ներքս ի գերեզմանն տեսին զերիտասարդ մի՝ զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատմուճան սպիտակ, և զարհուրեցան:

Եւ նա ասէ ցնոսա. մի երկրնչիք, զՅիսուս խնդրէք զՆազովրեցի զխաչելեալն, յարեալ՝ չէ աստ. ահաւասիկ տեղին ուր եղին զնա:

բձ
դձ

Այլ երթայք, ասացէք ցա-
շակերտս նորա և ցՊետրոս,
թէ ահա յառաջագոյն երթայ
քան զձեզ ի Գալիլեա. անդ
տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասա-
ցըն ձեզ:

Եւ իբրև լուան՝ ելին և փախ-
եան ի գերեզմանէն, քանզի
զահի հարեալ էին. և ոչ ու-
մեք ինչ ասացին. զի երկնչէին:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Առկասու:

Վասն յարութեան Տառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի:

Բայց ի միաշաբաթուն վաղ՝
քաջ ընդ առաւօտն, եկին
ի գերեզմանն. բերին զխուռնկան
զոր պատրաստեցին՝ և այլ կա-
նայք ընդ նոսա:

Եւ գտին զվէմն թաւալե-
ցուցեալ ի գերեզմանէ անտի:

Եւ մտեալ ի ներքս՝ ոչ գտին
զմարմինն Տեառն Յիսուսի:

Եւ եղև ընդ հիանալն նոցա
վասն այնորիկ, և ահա արք
երկու հասին առ նոսա ի հան-
դերձս լուսաւորս:

Եւ իբրև զահի հարան և
խոնարհեցուցին զերեսս իւր-
եանց յերկիր, ասեն ցնոսա.
զի խնդրէք զկենդանին ընդ

մեռեալս. չէ աստ, այլ յա-
րեալ:

Յիշեցէք որպէս խօսեցաւ
ընդ ձեզ մինչ էրն ի Գալիլեա:

Եւ ասէր՝ թէ պարտ է որդ-
ւոյ մարդոյ մատնել ի ձեռս
մարդոց մեղաւորաց, ի խաչ
ելանել, և յերրորդ աւուր
յառնել:

Եւ յիշեցին զքանան նորա:
Եւ դարձան պատմեցին զայս
ամենայն մետասանիցն, և այ-
լոցն ամենեցուն:

Եւ էին Մարիամ Մագդա-
ղենացի, և Յովհաննա, և Մա-
րիամ Յակովբայ՝ և այլք ընդ
նոսա, որք պատմեցին զայս
առաքելոցն:

Եւ երևեցան առաջի նոցա
շաղփաղփու թիւն բանքն նոցա՝
և չհաւատային նոցա:

Բայց Պետրոս յարուցեալ՝
ընթացաւ ի գերեզման, և հա-
յեցեալ տեսանէ զկտաւան լոկ՝
զի կային. և գնաց ընդ միտս
զարմացեալ՝ թէ զինչ եղև:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Յովհաննու:

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ ի միաշաբաթուոյն Մա-
րիամ Մագդաղենացի
գայ առաւօտուն ընդ արշա-

ամ.
զձ.

լոյսն ի գերեզման անդր, և տեսանէ զվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին:

Ապա ընթանայ և գայ առ Սիմովն Պետրոս՝ և առ միւս աշակերտն՝ զոր սիրէր Յիսուս, և ասէ ցնոսա. բարձին զՏէրն ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ՝ ուր եղին զնա:

Եւ Պետրոս և միւս աշակերտն՝ և գային ի գերեզմանն:

Ընթանային երկօրեան ի միասին, և միւս աշակերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս՝ և եկն նախ ի գերեզմանն:

Եւ խոնարհեալ տեսանէ զի կային անդ կտաւքն, բայց ի ներքս ոչ եմուտ:

Եկն Սիմովն Պետրոս որ գայրն զկնի նորա, և եմուտ ի գերեզմանն, և տեսանէ զկտաւսն զի կային անդ:

Եւ վարշամակն՝ որ էր ի գլուխ նորա, ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ ի մի կողմն:

Յայնժամ եմուտ և միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն ի գերեզմանն, ետես և հաւատաց:

Զի չեւ ևս գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ է նմա ի մեռելոց յառնել:

Զոգան դարձեալ առ միմեանս տշակերտքն:

Բայց Մարիամ կայր ար-

տաքոյ գերեզմանին և լայր, և մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ ի գերեզմանն:

Եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս ի սպիտակս, զի նստէին մի ի սնարից, և մի յանտաից՝ ուր կայր մարմինն Յիսուսի:

Եւ նոքա ասեն ցնա. կին դու, զի լաս, ասէ ցնոսա, զի բարձին զՏէրն իմ ի գերեզմանէ աստի, և ոչ գիտեմ ուր եղին զնա:

Զայս իբրև ասաց, դարձաւ ի թիկունս կոյս, և տեսանէ զՅիսուս զի կայր, և ոչ գիտէր թէ Յիսուս իցէ:

Ասէ ցնա Յիսուս, կին դու, զի լաս, զո՞ խնդրես, նմա այսպէս թուեցաւ՝ թէ պարտիզպանն իցէ, ասէ ցնա, Տէր, եթէ դու բարձեր զնա, ասանքն, ուր եղեր զնա, զի ես առից զնա:

Ասէ ցնա Յիսուս, Մարիամ և նա դարձաւ, և ասէ ցնա Եբրայեցերէն ընթուկի, որ թարգմանի վարդապետ:

Ասէ ցնա Յիսուս, մի մերձենար յիս, զի չեւ ևս ելեալ եմ առ Հայր իմ, այլ երթ դու առ եղբայրսն իմ, և ասանքն ցնոսա, ելանեմ ես առ Հայրն իմ՝ և առ Հայր ձեր, և Աստուածն իմ և Աստուած ձեր:

Գայ Մարիամ Մագդաղենացի՝ և պատմէ աշակերտացն, եթէ ետես նա զՏէր, և զայս ինչ ասաց ցնա:

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ ԻՌԱԲԵՐԻՑ

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԻՒԱԿԵՒՑ ՅԵՏ ՀՈՓԵՓԱԼՍԵԱՆ

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ յերեկոյի շաբաթուն
յորում լուսանայր միա-
շաբաթին, եկն Մարիամ Մագ-
դաղենացի, և միւս Մարիամն
տեսանել զգերեզմանն:

Եւ ահա շարժումն մեծ
եղև. զի հրեշտակ Տեառն իջեալ
յերկնից՝ մատուցեալ ի բաց
թաւալեցոյց զվէմն ի դրանց
անտի, և նստէր ի վերայ նորա:

Եւ էր տեսիլ նորա իբրև
զփայլակն, և հանդերձ նորա
սպիտակ իբրև զձիւն:

Եւ յահէ անտի նորա խոռ-
վեցան պահապանքն, և եղեն
իբրև զմեռեալս:

Պատասխանի ետ հրեշտակն
և ասէ ցկանայսն. մի երկնչիք
դուք. գիտեմ զի զՅիսուս
զխաչելեալն խնդրէք:

Զէ աստ, քանզի յարեալ,
որպէս ասացն, եկայք և տե-
տէք զտեղին՝ ուր կայր:

Եւ վաղվաղակի երթայք
ասացէք աշակերտացն նորա՝
թէ յարեալ. և ահա յառա-
ջանայ քան զձեզ ի Գալիլեա,
անդ տեսանիցէք զնա. ահա
ասացի ձեզ:

Եւ ելեալ վաղվաղակի ի գե-
րեզմանէ անտի ահիւ և խըն-
դութեամբ բազմաւ՝ ընթա-
նային պատմել աշակերտացն:

Եւ ահա պատահեցաւ նոցա
Յիսուս՝ և ասէ, սղջ էք. և
նոքա մատուցեալ կալան զոտս
նորա, և երկիրպագին նմա:

Յայնժամ ասէ ցնոսա Յի-
սուս. մի երկնչիք, երթայք
ասացէք եղբարցն իմոց՝ զի
երթիցեն ի Գալիլեա, և անդ
տեսցեն զիս:

Իբրև նոքա գնացին, ահա
ոմանք ի զօրականացն եկին
ի քաղաքն, և պատմեցին քա-
հանայիցն զամենայն՝ որ ինչ
եղևն:

Եւ նոքա ժողովեալ հան-
դերձ ծերովքն, խորհուրդ

բկ
դկ.

26

27

առեալ՝ արժաթ յոյժ ետուն
զօրականացն:

Եւ ասեն. ասասջիք՝ եթէ
աշակերտքն նորա եկեալ գի-
շերի, գողացան զնա՝ մինչ
մեք ի քուն էսք:

Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ
դատաւորն, մեք հաճեսցուք
զնա, և զձեզ անհոգս արաս-
ցուք:

Եւ նոցա առեալ զարժաթն,
արարին որպէս ուսանն. և եւ
համբաւս այս ի Հրէից մինչև
ցայսօր:

Իսկ մետասան աշակերտքն
գնացին ի Գալիլեա՝ ի լեառնն՝
ուր ժամադիր եղև նոցա Յի-
սուս:

Իբրև տեսին զնա, երկիր-
պագին նմա, և ոմանք եր-
կուացան:

Եւ մատուցեալ Յիսուս խօ-
սեցաւ ընդ նոսա և ասէ.
տուաւ ինձ ամենայն իշխա-
նութիւն յերկինս և յերկրի.
որպէս առաքեաց զիս Հայր, և
ես առաքեմ զձեզ:

Գնացէք այսուհետև աշա-
կերտեցէք զամենայն հեթա-
նոսս. մկրտեցէք զնոսս յա-
նուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ:

Ուսուցէք նոցա պահել զա-
մենայն՝ զոր ինչ պատուիրեցի

ձեզ. և ահաւասիկ ես ընդ
ձեզ եմ զամենայն աւուրս՝
մինչև ի կատարած աշխարհի:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մարկոսի:

Վասն թաղման եւ յարութեան Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ իբրև երեկոյ եղև, բձ.
քանզի ուրբաթ էր՝ որ դձ.
ի շաբաթն մտանէր:

Եկեալ Յովսէփ՝ որ Յարե-
մաթեայն էր, այր պարկեշտ,
նախարար, որ և ինքն իսկ ակն
ունէր արքայութեան Աստու-
ծոյ, համարձակեցաւ՝ եմուտ
առ Պիղատոս, և խնդրեաց
զմարմինն Յիսուսի:

Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ
այնչափ վաղ մեռաւ. և կոչե-
ցեալ առ ինքն զհարիւրապետն,
եհարց զնա և ասէ, թէ ար-
դարև այնչափ վաղ մեռաւ:

Եւ իբրև ստուգեաց ի հա-
րիւրապետէ անտի, շնորհեաց
զմարմիննն Յովսէփայ:

Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ,
և իջուցեալ զնա՝ պատեաց
կտաւովն, և եղ ի գերեզմա-
նի՝ զոր էր փորեալ ի վիմէ,
և թաւալեցոյց զվէմ մի ի
դուռն գերեզմանին:

Իսկ Մարիամ՝ Մագդաղե-

նացի և Մարիամ Յակովբայ
և Յովսեփայ տեսին զտեղին ուր
եղաւ:

Եւ իբրև էանց շաբաթն,
Մարիամ Մագդաղենացի և
Մարիամ Յակովբայ և Սո-
ղովմէ չոգան պատրաստեցին
խուսկս, զի եկեսցեն, և օծ-
ցեն զնա:

Եւ ընդ առաւօտս միաշա-
բաթուն գան ի գերեզմանն
ընդ արևագալն:

Եւ ասէին ցմիմեանս, ով
թաւալեցուսցէ մեզ զվէմն ի
դրանց գերեզմանին:

Եւ հայեցեալ տեսին՝ զի
թաւալեցուցեալ էր վէմն ի
գերեզմանէն, քանզի էր մեծ
յոյժ:

Եւ մտեալ ի ներքս ի գե-
րեզմանն տեսին զերիտասարդ
մի՝ զի նստէր ընդ աջմէ կող-
մանէ՝ զգեցեալ պատմուճան
սպիտակ, և զարհուրեցան:

Եւ նա ասէ ցնոսս, մի՛ եր-
կրնչիք, զՅիսուս խնդրէք զՆա-
զովրեցի խաչելեալն, յարեալ՝
չէ աստ, ահաւաղիկ տեղին
ուր եղին զնա:

Այլ երթայք, ասացէք ցա-
շակերտս նորա և ցՊետրոս,
թէ ահա յառաջագոյն երթայ
քան զձեզ ի Գալիլեա, անդ
տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասա-
ցրն ձեզ:

Եւ իբրև լուան՝ ելին և փա-
խեան ի գերեզմանէն, քանզի
զահի հարեալ էին, և ոչ ու-
մեք ինչ ասացին, զի երկնչէին:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Ղուկասու:

Վասն թաղման եւ յարութեան Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ ահա այր մի, անունն
Յովսէփ, որ էր նախա-
րար՝ այր բարեգործ և արդար:

Սա՛ չէր միաբանեալ ընդ
խորհուրդս և ընդ գործս նո-
ցա. Յարեմաթեայ քաղաքէ
հրէից, որ և ինքն իսկ՝ ակն
ունէր արքայութեանն Աստու-
ծոյ:

Սա՛ մատուցեալ առ Պիղա-
տոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յի-
սուսի:

Եւ իջուցեալ զնա՝ պատեաց
պաստառակալաւ, և եղ ի
կուածոյ գերեզմանին, ուր չէր
զոք բնաւ եղեալ:

Եւ օրն էր ուրբաթ, և շա-
բաթ լուսանայր:

Եւ երթային զհետ նորա
կանայք՝ որք եկեալ էին ընդ
նմա ի Գալիլէէ, տեսին զգե-
րեզմանն, և որպէս եղաւ մար-
մին նորա:

ակ.
զկ.

Գարձան, և պատրաստեցին խունկս և իւղս. և ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին:

Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն, եկին ի գերեզմանն. բերին զխունկս զոր պատրաստեցին և այլ կանայք ընդ նոսա:

Եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ի գերեզմանէ անտի:

Եւ մտեալ ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմին Տեառն Յիսուսի:

Եւ եղև ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ, և ահա արքերկու հասին առ նոսա ի հանդերձս լուսաւորս:

Եւ իբրև զահի հարան և խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասեն ցնոսա. զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս. չէ աստ, այլ յարեալ:

Յիշէք որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն ի Գալիլեա:

Եւ ասէր՝ թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մասնել ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց, և ի խաչ ելանել, և յերրորդ աւուր յառնել:

Եւ յիշեցին զքանան նորա:

Եւ դարձան պատմեցին զայս ամենայն մետասանիցն, և այլոցն ամենեցուն:

Եւ էին Մարիամ մագդաղենացի, և Յովհաննա, և Մարիամ Յակովբայ՝ և այլք ընդ նոսա, որք պատմեցին զայս առաքելոցն:

Եւ երևեցան առաջին նոցա շաղիաղփութիւն բանք նոցա՝ և չհաւատային նոցա:

Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի գերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ զկտաւան լոկ՝ զի կային. և գնաց ընդ միտս զարմացեալ՝ թէ զինչ եղև:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Յովհաննու:

Վասն թաղման եւ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս Յովսէփ, որ Յարեմիաթեայ էր աշակերտ Յիսուսի ի ծածուկ՝ վասն ահին Հրէից, զի բարձցէ զմարմինն Յիսուսի. և հրամայեաց Պիղատոս. եկին և բարձին զնա:

Եկն Նիկողիմոս՝ որ եկեալն էր առ Յիսուս ի գիշերի զառաջինն, և եբեր զմուռս խառն ընդ հալուէս իբրև լտերս հարիւր:

Առին զմարմինն Յիսուսի, և պատեցին կտաւովք՝ խըն-

ամ.
գձ.

կովքն հանդերձ, որպէս օրէն
էր Հրէից պատել:

Եւ էր ի տեղւոջն յորում
խաչեցաւ՝ պարտէզ, և ի պար-
տիզի անդ գերեզման նոր,
յորում ոչ ոք էր եղեալ:

Անդ վասն ուրբաթուն Հրէ-
ից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝
եղին զՅիսուս:

Եւ ի միաշաբաթւոջն Մա-
րիամ Մագդաղենացի գայ
առաւօտուն ընդ արշալոյսն
ի գերեզման անդր, և տեսա-
նէ զվէմն բարձեալ ի դրանց
գերեզմանին:

Ապա ընթանայ և գայ առ
Սիմովն Պետրոս՝ և առ միւս
աշակերտն՝ զոր սիրէր Յիսուս,
և ասէ ցնոսա. բարձին զՏէրն
ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գի-
տեմ՝ ուր եղին զնա:

Եւ Պետրոս և միւս աշա-
կերտն՝ և գային ի գերեզմանն:

Ընթանային երկոքեան ի
միասին, և միւս աշակերտն
յառաջեաց ընթացաւ վաղա-
գոյն քան զՊետրոս՝ և եկն
ի գերեզմանն:

Եւ խոնարհեալ տեսանէ՝ զի
կային անդ կտակքն, բայց ի
ներքս ոչ եմուտ:

Եկն Սիմովն Պետրոս՝ որ
գայրն զկնի նորա, և եմուտ
ի գերեզմանն, և տեսանէ
զկտաւսն զի կային անդ:

Եւ վարշամակն՝ որ էր ի
գլուխ նորա, ոչ ընդ այլ կը-
տաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալ-
եալ ի մի կողմն:

Յայնժամ եմուտ և միւս
աշակերտն, որ եկեալն էր յա-
ռաջագոյն ի գերեզմանն. ե-
տես և հաւատաց:

Զի չև ևս գիտէին զգիրս՝
թէ պարտ է նմա ի մեռելոց
յառնել:

Զոգան դարձեալ առ մի-
մեանս աշակերտքն:

Բայց Մարիամ կայր ար-
տաքոյ գերեզմանին և լայր.
և մինչդեռ լայր՝ խոնարհե-
ցաւ ի գերեզմանն:

Եւ տեսանէ երկուս հրեշ-
տակս ի սպիտակս, զի նստէին
մի ի սնարից, և մի յանոտից՝
ուր կայր մարմինն Յիսուսի:

Եւ նոքա ասեն ցնա. կին
դու. զի լաս. ասէ ցնոսա. զի
բարձին զՏէրն իմ ի գերեզ-
մանէ աստի, և ոչ գիտեմ ուր
եղին զնա:

Զայս իբրև ասաց, դարձաւ
ի թիկունս կոյս, և տեսանէ
զՅիսուս զի կայր. և ոչ գի-
տէր թէ Յիսուս իցէ:

Ասէ ցնա Յիսուս. կին դու,
զի լաս, զո՞ խնդրես. նմա
այսպէս թուեցաւ՝ թէ պար-
տիզպանն իցէ, ասէ ցնա. Տէր,

եթէ դու բարձեր զնա, ասան
ինձ, ուր եդեր զնա, զի ես
առից զնա:

Ասէ ցնա Յիսուս. Մարիամ
և նա դարձաւ, և ասէ ցնա
Եբրայեցերէն ընթունի, որ
Թարգմանի վարդապետ:

Ասէ ցնա Յիսուս. մի մեր-
ձենար յիս, զի չե ևս ելեալ

եմ առ Հայրն իմ. այլ երթ
դու առ եղբարս իմ. և ասան
ցնաս. ելանեմ ես առ Հայրն
իմ՝ և առ Հայր ձեր, և Աս-
տուածն իմ և Աստուած ձեր:

Գայ Մարիամ Մագդաղե-
նացի՝ և պատմէ աշակերտացն,
եթէ ետես նա զՏէր, և զայս
ինչ ասաց ցնա:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԴՌՆԱԲԱՑԷՔԻ

ԶՈՐ ԸՆԹԵՌՆՈՒՑՈՒՆ Ի ՎԵՐԱՅ ԲԵՄԻՆ

Սրբոյ աւետարանի Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Յովհաննու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ Յիսուս աղաղակէր և
ասէր, որ հաւատայ յիս,
նչ հաւատայ յիս, այլ յայն՝
որ առաքեացն զիս, և որ տե-
սանէ զիս, զայն տեսանէ՝ որ
առաքեացն զիս:

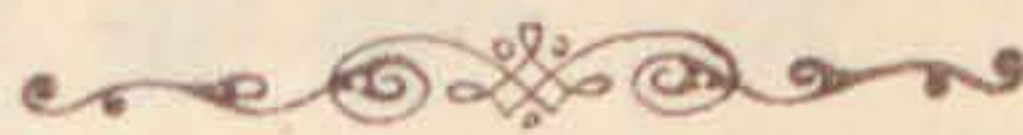
Ես լոյս՝ յաշխարհ եկի, զի
ամենայն որ հաւատայ յիս,
ի խաւարի մի մնասցէ:

Եւ եթէ ոք լուիցէ բանից
իմոց և ոչ պահեսցէ, ես նչ
դատեմ զնա, քանզի ոչ եկի
թէ դատեցայց զաշխարհ, այլ
զի փրկեցից զաշխարհ:

Որ անարգէ զիս, և նչ ըն-
դունի զբանս իմ, գոյ՝ որ դա-
տէ զնա. բանն զոր ես խօսե-
ցայ՝ նա դատէ զնա յաւուրն
յետնում:

Զի ես յանձնէ իմմէ նչ
խօսեցայ, այլ որ առաքեացն
զիս Հայր՝ նա ետ ինձ պա-
տուէր՝ զինչ ասացից և զինչ
խօսեցայց:

Եւ գիտեմ եթէ պատուէրն
այն կեանքեն յաւիտենականք,
արդ զոր եսն խօսիմ, որպէս
ասաց ինձ Հայրն, այնպէս
խօսիմ:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ՈՏՆԱԼՈՒԱՅԻ

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Յովհաննու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

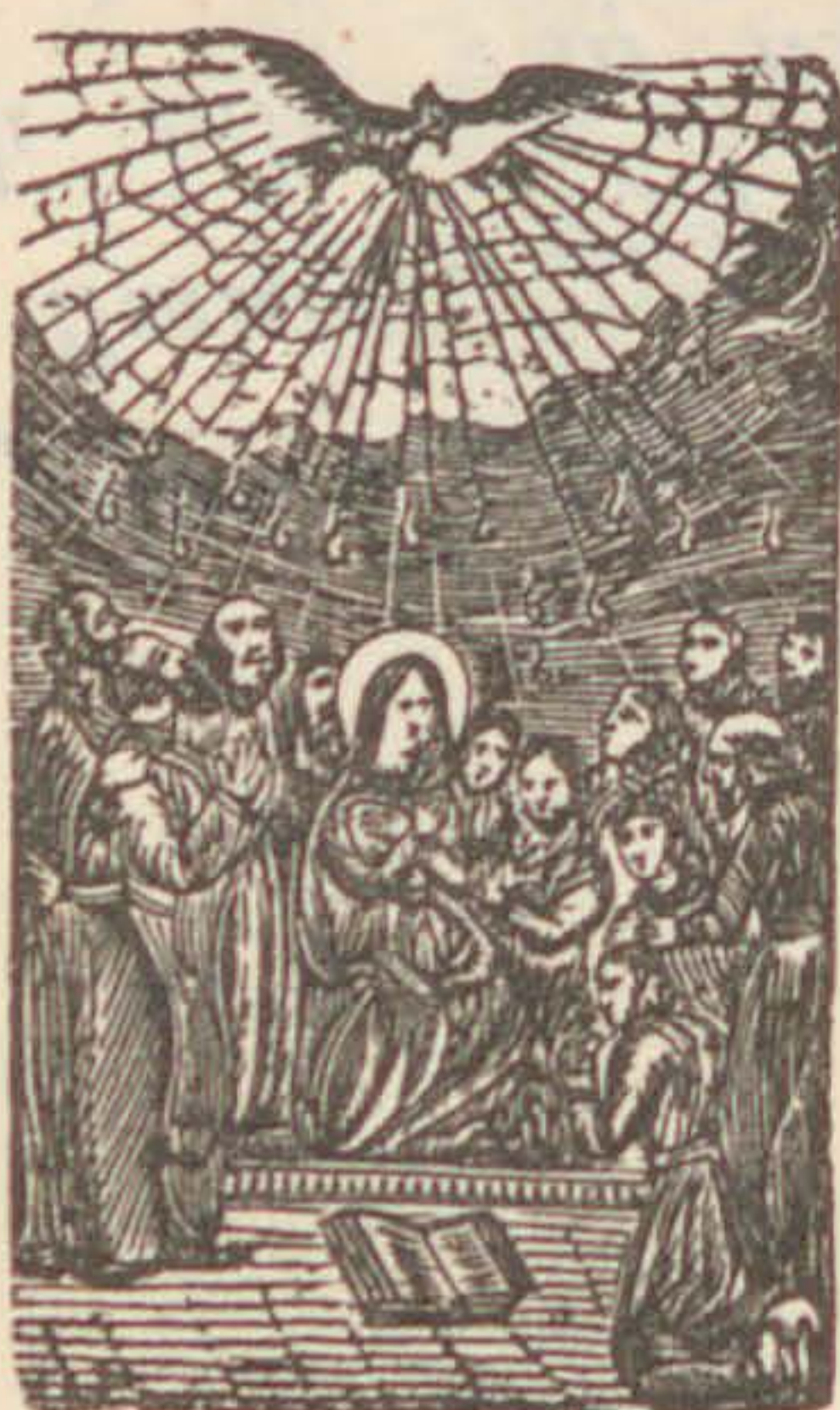
Եւ յորժամ լուաց զոտս նոցա, առ զհանդերձսն իւր՝ և դարձեալ բազմեցաւ, և ասէ ցնոսա. գիտէք զինչ արարիդ ձեզ:

Դուք կոչէք զիս վարդապետ

և Տէր, բարւոք առնէք, քանզի եմ իսկ:

Իսկ արդ՝ եթէ ես լուացի զոտս ձեր՝ տէրս և վարդապետս, և դուք պարտիք զմիմեանց ոտս լուանալ:

Զի օրինակ մի ետու ձեզ, զի որպէս ես ձեզ արարի և դուք առնիջիք:

ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ ԶԿՆԻ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Յովհանու:

Ի Հօրէ լուսոյ:

Ի սկզբանէ էր Բանն, և Բանն էր առ Աստուած, և Աստուած էր Բանն:

Նա էր ի սկզբանէ առ Աստուած:

Ամենայն ինչ նովաւ եղև, և առանց նորա եղև և ոչինչ՝ որ ինչ եղևն:

Նովաւ կեանք էր, և կեանքն էր լոյս մարդկան:

Եւ լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէր, և խաւար նմա ոչ եղև հասու:

Եղև այր մի առաքեալ յԱստուծոյ, անուն նմա Յովհաննէս:

Սա եկն ի վկայութիւն զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ:

Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն:

Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւոր առնէ զամենայն մարդ՝ որ գալոց է յաշխարհ:

Յաշխարհի էր, և աշխարհ նովաւ եղև, և աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ:

Յիւրան եկն, և իւրքն զնա ոչ ընկալան:

Իսկ որք ընկալանն զնա, ետ նոցա իշխանութիւն որդիս Աստուծոյ լինիլ՝ որոց հաւատասցեն յանուն նորա:

Ոյք ոչ յարենէ, և ոչ ի կամաց մարմնոյ՝ և ոչ ի կամաց առն, այլ յԱստուծոյ ծնան:

Եւ Բանն մարմին եղև և բնակեցաւ ի մեզ, և տեսաք զփառս նորա՝ զփառս իբրև զմիածնի առ ի Հօրէ լի շնորհօք և ճշմարտութեամբ:

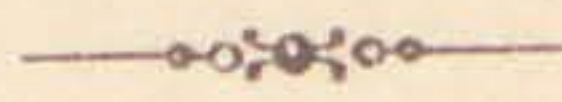
Յովհաննէս վկայեաց վասն նորա, աղաղակեաց և ասէ. սա է զորմէ ասէի, որ զկնի իմ գալոցն էր, առաջի իմ եղև, զի նախ քան զիս էր:

Զի ի լրութենէ անտի նորա մեք ամենեքին առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց:

Զի օրէնք ի ձեռն Մովսիսի

տուան. շնորհքն և ճշմարտու-
թիւն ի ձեռն Յիսուսի Քրիս-
տոսի եղեն:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի
որ ըստ Յովհաննու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

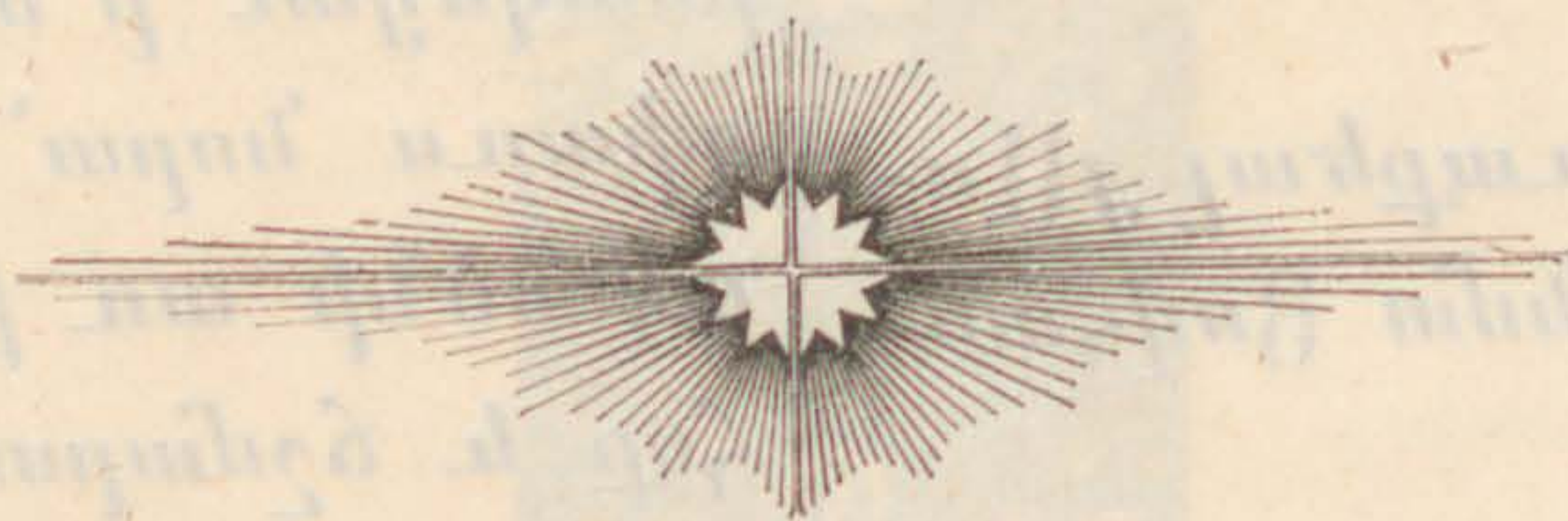
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ.
զի որ հաւատայ, ընդու-
նի զկեանսն յաւիտենականս:
Ես եմ հացն կենաց:

Հարքն ձեր կերին զմանա-
նայն յանապատին՝ և մեռան:

Այս է հացն, որ յերկնից
իջեալ է. զի որ ուտիցէ ոք
ի սմանէ՝ մի մեռանիցի:

Ես եմ հացն կենդանի՝ որ
յերկնից իջեալ:

Եթէ ոք ուտիցէ ի հացէ
յայսմանէ՝ կեցցէ ի յաւիտ-
եան. և հացն, զոր ես տաց՝
մարմին իմ է, զոր ես տաց
վասն կենաց աշխարհի:

Չ Ո Ր Ե Ք Ի Ն

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ԱՆԴԱՍՏԱՆԻ

ԶԿՆԻ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ, ՅԱԻՈՒՐ ՏՕՆԻ ՔԼՈՒՍՆՕՐԵԱՅ ՔԱԼՍԵԱՆ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ Ի ՏԱՃԱՐՆ:

Առաջին աւետարան, զոր ընթեա-
նուցուն յարևմտեան կուսէ զէպ
յարևելս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի
որ ըստ Մատթէոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս աւէ:

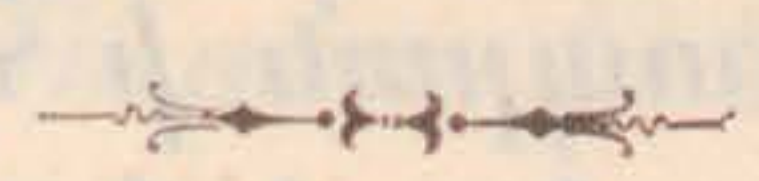
Մի համարիք եթէ եկի
լուծանել զօրէնս կամ
զմարդարէս. ոչ եկի լուծանել
այլ լնուլ:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝
մինչև անցցեն երկինք և եր-
կիր, յովա մի՝ որ նշանախեց
մի է, ոչ անցցէ յօրինացն և
ի մարդարէից՝ մինչև ամենայն
եղիցի:

Որ ոք լուծցէ մի ինչ ի պա-
տուիրանացս յայսցանէ ի փո-
քունց, և ուսուսցէ այնպէս
զմարդիկ, փոքր կոչեսցի յար-
քայուլթեան երկնից:

Իսկ որ արասցէ և ուսուս-
ցէ, նա մեծ կոչեսցի յարքա-
յուլթեան երկնից:

Բայց ասեմ ձեզ. զի եթէ
ոչ առաւելուցու արդարու-
թիւն ձեր աւելի քան զդրպ-
րացն և զփարիսեցւոց, ոչ մտա-
նիցէք յարքայուլթիւն երկնից:

Երկրորդ աւետարան՝ յարևելեան
կուսէ զէպ յարձմուտս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի
որ ըստ Մարկոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս աւէ:

Այլ վասն աւուրն այնո-
րիկ և ժամու՝ ոչ ոք գի-
տէ, ոչ հրեշտակք յերկինս՝ և
ոչ որդի, բայց միայն Հայր:

Զգոյշ եղերուք, հսկեցէք՝ և
կացէք յաղօթս, զի ոչ գիտէք
երբ ժամանակն իցէ:

Որպէս այր մի գնացեալ
ի տար աշխարհ, թողուցու
զտուն իւր, և տացէ ծառա-
յից իւրոց իշխանուլթիւն, և

De

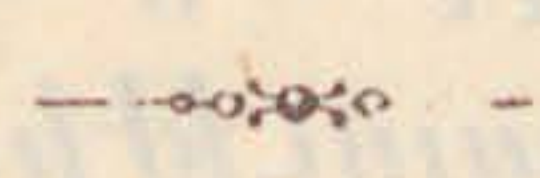
De

Իւրաքանչիւր զգործս իւր, և
դունապանին պատուէր տայցէ՝
զի արթուն լինիցի:

Արդ՝ արթուն կացէք, զի
նչ գիտէք երբ տէր տանն
գայցէ, յերեկորեայ, եթէ ի
մէջ գիշերի, եթէ ի հաւախո-
սի, եթէ ընդ առաւօտս, գու-
ցէ եկեալ յանկարծակի՝ գտա-
նիցէ զձեզ ի քուն:

Բայց զոր ձեզդ ասեմ, ա-
մենեցուն ասեմ՝ արթուն կա-
ցէք:

Երրորդ աւետարան ի հիւսիսային
կուսէ դէպ ի հարաւ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Ղուկասու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ:

Հուր եկի արկանել յեր-
կիր, և զինչ կամիմ թէ
արդէն իսկ բորբոքէր:

Եւ մկրտութիւն մի ունիմ
մկրտել, և զիմորդ, փութամ
մինչև կատարեսցի:

Համարիք, եթէ խաղաղու-
թիւն եկի տալ յերկիր, նչ,
ասեմ ձեզ, այլ՝ բաժինս:

Ձի եղիցին յայսմ հետէ
հինգ ի տան միում բաժան-
եալք, երեքն՝ յերկուց, և
երկուքն՝ յերից:

Բաժանեսցի հայր յորդւոյ,
և որդի ի հորէ, մայր ի դստե-
րէ, և դուստր ի մօրէ, սկե-
սուր ի հարսնէ, և հարսն ի
սկեսրէ իւրմէ:

Ասաց և ցժողովուրդան.
յորժամ տեսանիցէք ամպ
ծագեալ յարեւմտից՝ իսկոյն
ասէք՝ թէ անձրև գայ, և լի-
նի այնպէս:

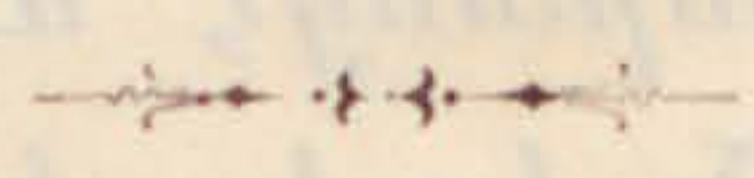
Եւ յորժամ հարաւ շնչեալ,
ասէք՝ թէ խորշակ լինի, և
լինի այնպէս:

Կեղծաւորք՝ զերեսս երկնի
և երկրի գիտէք փորձել, իսկ
զժամանակս զայս զիմորդ ոչ
փորձէք:

Ընդէր և յանձանց իսկ նչ
ընտրէք զարժանն:

Յորժամ երթայցես ընդ
ոսոխի քում առ իշխան, ի ճա-
նապարհի տուր զհաշիւն՝ զեր-
ծանել ի նմանէ, զի գուցէ
քարշիցէ զքեզ առ դատա-
ւորն, և դատաւորն մատնիցէ
դահճի, և դահիճն արկանիցէ
ի բանտ:

Ասեմ քեզ, նչ ելանիցես
անտի՝ մինչև հատուցանիցես
զյետին բնիօնն:

Չորրորդ Աւետարանի հարաւային կուսէ դէպ ի հիւսիս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ Յովհաննու:

Ի Հօրէ յուսոյ:

Ի սկզբանն էր Բանն, և Բանն էր առ Աստուած, և Աստուած էր Բանն. Նա էր ի սկզբանէ առ Աստուած: Ամենայն ինչ նովաւ եղև, և առանց նորա եղև և ոչինչ որ ինչ եղևն:

Նովաւ կեանք էր, և կեանքն էր լոյս մարդկան, և լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէր, և խաւար նմա ոչ եղև հասու:

Եղև այր մի առաքեալ յԱստուծոյ, անուն նմա Յովհաննէս:

Սա եկն ի վկայութիւն՝ զի վկայեսցէ վասն՝ լուսոյն, զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ:

Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն:

Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւոր առնէ զամենայն մարդ որ գալոց է յաշխարհ:

Յաշխարհի էր, և աշխարհ նովաւ եղև, և աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ:

Յիւրսն եկն, և իւրքն զնա ոչ ընկալան. իսկ որք ընկալան զնա՝ ետ նոցա իշխանութիւն որդիս Աստուծոյ լինել, որոց հաւատասցեն յանուն նորա:

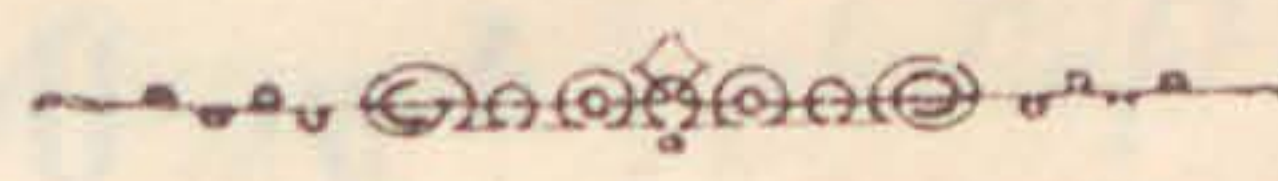
Ոչք ոչ յարենէ, և ոչ ի կամաց մարմնոյ, և ոչ ի կամաց առն, այլ յԱստուծոյ ծնան:

Եւ Բանն մարմին եղև, և բնակեցաւ ի մեզ: Եւ տեսաք զփառս նորա, զփառս իբրև զմիածնի առ ի Հօրէ, լի շնորհօք և ճշմարտութեամբ:

Յովհաննէս վկայեաց վասն նորա, աղաղակեաց և ասէ. սա է՝ զորմէ ասէի, որ զկնի իմ գալոցն էր, առաջի իմ եղև, զի նախ քան զիս էր:

Ձի ի լրութենէ անտի նորա՝ մեք առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց:

Ձի՞ օրէնքն ի ձեռն Մովսիսի տուան, շնորհքն և ճշմարտութիւնն ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի եղեն:

Չ Ո Ր Ե Ք Ի Ն

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ ԱՆԴԱՍՏԱՆԻ

ՅԱԽՈՒՐ ՏՕՆԻ Ս. ԶԱՏԿԻ:

Առաջին Աւետարան՝ զոր ընթեռնուցուն յարևմտեան կուսէ դէպ յարևելս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Յովհաննու:

Վասն թաղման եւ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս Յովսէփ, որ Յարեմաթեայ էր, աշակերտ Յիսուսի ի ծածուկ վասն ահին Հրէից, զի բարձցէ զմարմինն Յիսուսի, և հրամայեաց Պիղատոս. եկին և բարձին զնա:

Եկն և Նիկողէմոս՝ որ եկեալն էր առ Յիսուս՝ ի գիշերի զառաջինն, և եբեր զմուռս խառն ընդ հալուէս՝ իբրև լտերս հարիւր:

Առին զմարմինն Յիսուսի, և պատեցին կտաւովք խնկովքն հանդերձ, որպէս օրէն էր Հրէից պատել:

Եւ էր ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ, և ի պար-

տիզի անդ գերեզման նոր, յորում ոչ ոք երբէք էր եղեալ:

Անդ վասն ուրբաթուն Հրէից, զի մօտ էր գերեզմանն՝ եղին զՅիսուս:

Երկրորդ Աւետարան՝ յարևելեան կուսէ դէպ յարևմուտս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Լուկասու:

Վասն թաղման եւ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ ահա այր մի, անուն Յովսէփ, որ էր նախարար՝ այր բարեգործ և արդար: Սա՛ չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նոցա, յԱրեմաթեայ քաղաքէ Հրէից, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեան Աստուծոյ: Սա մասուցեալ առ Պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի: Եւ իջուցեալ զնա՝

պատեաց պաստառակալաւ, և եղ ի կռածոյ գերեզմանին, ուր չէր զոք բնաւ եղեալ:

Եւ օրն էր ուրբաթ, և շաբաթ լուսանայր: Եւ երթային զհետ նորա կանայք՝ որ եկեալ էին ընդ նմա ի Գալիլէէ, տեսին զգերեզմանն, և որպէս եղաւ մարմինն նորա:

Գարձան և պատրաստեցին խուռնկս և իւղս, և ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին:

Երրորդ Աւետարան՝ ի հիւսիսային կուսէ դէպ ի հարաւ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մարկոսի:

Վասն թաղման եւ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ իբրև երեկոյ եղև, քանզի ուրբաթ էր՝ որ ի շաբաթն մտանէր, եկեալ Յովսէփ, որ Յարեմաթեայն էր, այր պարկեշտ, նախարար, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեանն Աստուծոյ, համարձակեցաւ՝ եմուտ առ Պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի:

Եւ Պիղատոս զարմացաւ, թէ այնչափ վաղ մեռաւ. և կոչեցեալ առ ինքն զհարիւրա-

պետն, եհարց զնա և ասէ, թէ արդարև՝ այնչափ վաղ մեռաւ:

Եւ իբրև ստուգեաց ի հարիւրապետէ անտի, շնորհեաց զմարմինն Յովսէփայ:

Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ, և իջուցեալ զնա՝ պատեաց կտաւովն, և եղ ի գերեզմանի՝ զոր էր փորեալ ի վիմէ, և թաւալեցոյց վէժ մի ի դուռն գերեզմանին:

Իսկ Մարիամ Մագդաղենացի և Մարիամ Յակովբայ և Յովսէայ տեսին զտեղին՝ ուր եղաւ:

Եւ իբրև էանց շաբաթն, Մարիամ Մագդաղենացի և Մարիամ Յակովբայ և Սողոմէ՝ չոգան պատրաստեցին խուռնկրս, զի եկեսցեն և օձցեն զնա:

Չորրորդ Աւետարան՝ ի հարաւ կուսէ դէպ ի հիւսիս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Վասն թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ իբրև երեկոյ եղև, եկն այր մի մեծատուն յԱրեմաթեայ, որում անուն էր Յովսէփ, որ աշակերտեցաւ իսկ Յիսուսի: Սա մատուցեալ

առ Պիղատոս խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի. յայնժամ Պիղատոս հրամայեաց տալ զմարմինն:

Եւ առեալ զմարմինն Յովսէփ՝ պատեաց սուրբ կտաւովք: Եւ եղ ի նոր գերեզմանի՝ զոր փորեաց ի վիմի. և թաւալեցուցեալ կափարիչ դրան գերեզմանին վէմ մի մեծ՝ և գնաց:

Անդ էր Մարիամ Մագդաղենացի, և միւս Մարիամըն, նստէին հանդէպ գերեզմանին:

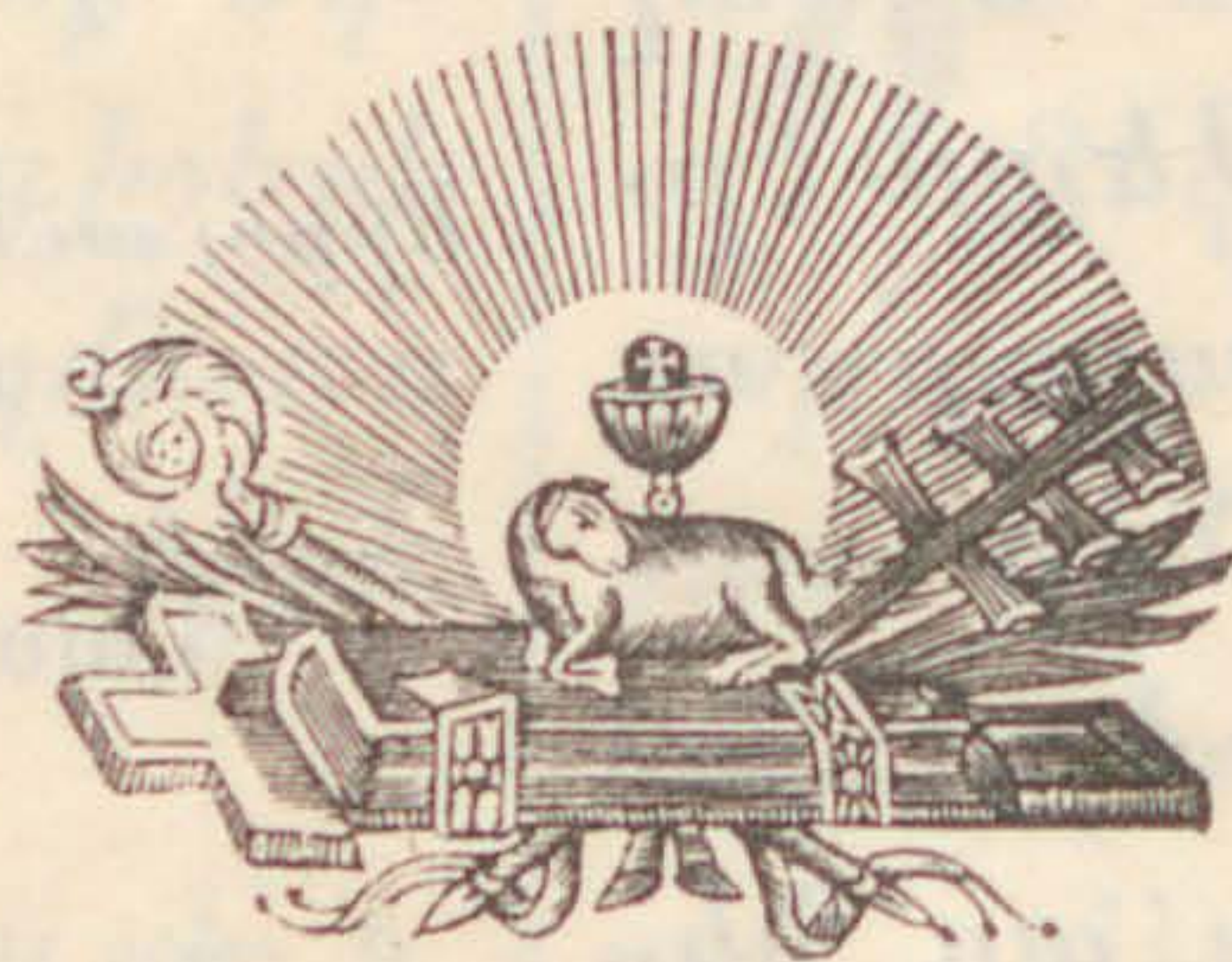
Եւ ի վաղիւ անդր՝ որ է յետ ուրբաթուն, ժողովեցան քահանայապետքն և փարիսեցիք առ Պիղատոս և ասէն.

Տէր՝ յիշեցաք զի մոլորեցուցին այն ասէր մինչ կենդանին էր, թէ յետ երից աւուրց յառնեմ:

Արդ՝ հրամայեալ զգուշանալ գերեզմանին մինչև ցերիս աւուրս, գուցէ եկեալ աշակերտքն գիշերի՝ գողանայցեն զնա. և ասիցեն ժողովրդեանն, թէ յարեալ ի մեռելոց, և լինիցի յետին մոլորութիւնն չար քան զառաջինն:

Ասէ ցնոսա Պիղատոս. ունիք զգորականս, երթայք ըզգուշացարո՛ւք որպէս և գիտէք:

Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեզմանին, և կնքեցին զվէմն հանդերձ զօրականօքն:

Չ Ո Ր Ե Ք Ի Ն

ԱԻԵՏԱՐԱՆՔ ԱՆԴԱՍՏԱՆԻ

ԵՐԵՎՈՅԵԱՆ ԽԱՉՎԵՐԱՑԻ:

Առաջին Աւետարան, զոր ընթեռնուցուն յարևմտեան կուսէ դէպ յարևելս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Յովհաննու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ ինչ ոք եւ յերկինս, եթէ ինչ որ էջն յերկնից որդին մարդոյ՝ որ էն յերկինս:

Եւ որպէս Մովսէս բարձրացոյց զօճն յանապատի, նոյնպէս բարձրանալ պարտ է որդւոյ մարդոյ:

Ձի ամենայն որ հաւատայ ի նա՝ ընկալցի զկեանսն յաւիտենականս:

Ձի այնպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհ, մինչև զորդին իւր միածին ետ. զի ամենայն՝ որ հաւատայ ի նա՝ մի կորիցէ, այլ ընկալցի զկեանսն յաւիտենականս:

Ձի ինչ առաքեաց Աստուած զորդի իւր յաշխարհ՝ թէ դատեսցէ զաշխարհ, այլ զի փրկեսցի աշխարհ նովաւ:

Որ հաւատայ ի նա՝ ինչ դատապարտեսցի. և որ ինչ հաւատայ ի նա՝ արդէն իսկ դատապարտեալ է, զի ինչ հաւատաց յանուն միածնի որդւոյն Աստուծոյ:

Եւ այս իսկ է դատաստան, զի լոյս եկն յաշխարհ, և սիրեցին մարդիկ զիսաւար առաւել քան զլոյս, զի էին գործք իւրեանց չարութեան:

Ձի ամենայն որ զչար գործէ՝ ատեայ զլոյս, և ինչ գայ առ լոյսն, զի մի յանդիմանեսցին գործք նորա:

Իսկ որ առնէ զճշմարտութիւն՝ գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա՝ թէ Աստուծով գործեցան:

Երկրորդ Աւետարան՝ յարևելեան
կուսէ դէպ յարևմուտս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մատթէոսի:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս աւէ:

Զի որպէս փայլակն՝ որ
ելանէ յարևելից և ե-
րևի մինչև յարևմուտս, այն-
պէս եղիցի գալուստն որդւոյ
մարդոյ:

Զի ուր գէշն իցէ, անդր
ժողովեսցին արծուիք:

Վաղվաղակի յետ նեղու-
թեան աւուրցն այնոցիկ՝ ա-
րեգակն խաւարեսցի, և լու-
սին ոչ տացէ զլոյս իւր, և
աստեղք անկցին յերկնից, և
զօրութիւնք երկնից շարժես-
ցին:

Եւ ապա երևեսցի նշան
որդւոյ մարդոյ յերկինս, և
յայնժամ կոծեսցին ամենայն
ազգք երկրի, և տեսցեն զօր-
դի մարդոյ եկեալ ի վերայ
ամպոց երկնից զօրութեամբ
և փառօք բազմօք:

Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս
իւր փողով մեծաւ, և ժողո-
վեսցեն զընտրեալս նորա ի չո-
րից հողմոց՝ ի ծագաց երկնից
մինչև ի ծագս նոցա:

Ի թզենւոյ անտի ուսարուք
զառակն, զի յորժամ նորա

ուտքն կակղասցին և տերևն
յցուիցի, գիտէք թէ մերձ է
ամառն:

Նոյնպէս և դուք՝ յորժամ
տեսանիցէք զայս ամենայն,
գիտասցիք թէ մերձ է ի դուրս:

Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ
անցցէ ազգս այս, մինչև այս
ամենայն եղիցի:

Երկինք և երկիր անցցեն,
և բանք իմ մի անցցեն:

Երրորդ Աւետարան՝ ի հիւսիսային
կուսէ դէպ ի հարաւ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Մարկոսի:

Վասն չարչարանաց եւ խաչելութեան
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ աժին արտաքս, զի ի
խաչ հանցեն զնա: Եւ
ունէին պահակ զՍիմովն Ափ-
րենացի՝ որ ընդ այն անցանէր՝
եկեալ յագարակէ, զհայրն
Աղէքսանդրի և Ռուփայ, զի
բարձցէ զխաչափայտն նորա:

Եւ աժեն զնա ի Գողգոթայ՝
տեղի մի, որ թարգմանի՝ տե-
ղի կառափելոյ:

Եւ տային նման գինի զմըռ-
սեալ, և նա ոչ էառ. և հա-
նին զնա ի խաչ:

Եւ իբրև խաչեցին զնա՝ բա-

Ժանեցին զհանդերձս նորա,
արկեալ վիճակս ի վերայ՝ թէ
ն զինչ առնուցու:

Էր ժամ երրորդ՝ և հանին
զնա ի խաչ: Եւ էր գիր վնա-
սու նորա գրեալ, թէ թա-
գաւոր է Հրէից:

Չորրորդ Աւետարան՝ ի հարաւ
կուսէ դէպ ի հիւսիս:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Յովհաննու:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս աւտ:

Մի խառովեսցին սիրտք
ձեր, այլ հաւատացէք
Սասունաժ, և յիս հաւատա-
ցէք: Ի տան Հօր իմոյ օթեանք
բազում են, ապա թէ ոչ՝ ա-
սացեալ էր իմ ձեզ, եթէ եր-
թամ և պատրաստեմ ձեզ
տեղի:

Եւ եթէ երթամ և պա-
տրաստեմ ձեզ տեղի, դար-
ձեալ գամ և առնում զձեզ
առ իս. զի ուր են իցեմ, և
դուք անդ իցէք: Եւ ուր եր-
թամն՝ գիտիցէք, և զճանա-
պարհն գիտիցէք:

Ասէ ցնա Թովմաս. Տէր,
ոչ գիտեմք յո՞ երթաս, և
զիմորդ զճանապարհն կարաս-
ցուք գիտել:

Ասէ ցնա Յիսուս. ես եմ

ճանապարհն և ճշմարտութիւն
և կեանք. ոչ ոք գայ առ Հայր,
եթէ ոչ ինե:

Եթէ զիս գիտէիք, ապա և
զՀայրն իմ գիտէիք, և այսու-
հետե գիտասցիք զնա, և տե-
սէք զնա:

Ասէ ցնա Փիլիպպոս. Տէր,
ցոյց մեզ զՀայր՝ և շատ է մեզ:

Ասէ ցնա Յիսուս. այսչափ
ժամանակս ընդ ձեզ եմ, և ոչ
ծանեար զիս, Փիլիպպէ. որ
ետես զիս՝ ետես զՀայրն. և
դու զիմորդ ասես՝ եթէ ցոյց
մեզ զՀայր:

Ոչ հաւատաս եթէ ես ի
Հայր և Հայր յիս է. բանն՝
զոր ես խօսիմ ընդ ձեզ, ոչ
եթէ յանձնէ ինչ խօսիմ, այլ
Հայրն՝ որ յիս բնակեալ է, նա
գործէ զգործսն:

Հաւատացէք ինձ, եթէ ես
ի Հայր և Հայր յիս. ապա թէ
ոչ՝ գոնէ վասն գործոցն հա-
ւատացէք ինձ:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, թէ
որ հաւատայն յիս, զգործս
զոր ես գործեմ, և նա գոր-
ծեսցէ, և մեծամեծս ևս քան
զնոյնս գործեսցէ. զի ես առ
Հայր երթամ:

Եւ զոր ինչ խնդրիցէք յա-
նուն իմ, արարից զայն. զի
փառաւորեսցի Հայր յորդի:

2
Aes

2
Aes

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՃՐԱԳԱԼՈՒՑԻ Ս. ԹՆՆԻԵՂՆ՝ ԶՈՐ ԸՆԹԵՌՆՈՒՑՈՒՆ
Ի ՍԵՂԱՆԱՏԱՆ ՅԵՏ ԱԻԱՐՏՄԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Հուկասու:

Ի ձննդնան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի:

Եւ հովիւքն էին ի տեղ-
ւոջն յայնմիկ բացօթ-
եայք, որք պահէին զպահպա-
նութիւնս գիշերոյ հօտից իւ-
րեանց:

Եւ հրեշտակ Տեառն երևե-
ցաւ նոցա, և փառք Տեառն
ծագեցին առնոսա, և երկեան
երկիւղ մեծ:

Եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն.
մի երկնչիք, զի ահաւասիկ ա-
ւետարանեմ ձեզ զուրախու-
թիւն մեծ, որ եղիցի ամենայն
ժողովրդեանն:

Զի ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ,
որ է Օծեալ Տէր, ի քաղաքի
Դաւթի:

Եւ այս նշանակ ձեզ, գը-
տանիցէք մանուկ պատեալ ի
խանձարուրս, և եղեալ ի մը-
սուրս:

Եւ յանկարծակի եղև ընդ
հրեշտակին ընդ այնմիկ բազ-
մութիւն զօրաց երկնաւորաց,
որ օրհնէին զԱստուած և ա-
սէին:

Փառք ի բարձունս Աստու-
ծոյ, և յերկիր խաղաղութիւն,
ի մարդիկ հաճութիւն:

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՃՐԱԳԱԼՈՒՅԻ Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԶԸՏԿԻ, ԶՈՐ ԸՆԹԵՈՒՆՈՒՑՈՒՆ Ի ՍԵՂԱՆԱՏԱՆ ՅԵՏ ԸԻԱՐՏԱՐԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Վասն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Իսկ մետասան աշակերտքն զնացին ի Գալիլիա՝ ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղև նոցա Յիսուս: Իբրև տեսին զնա՝ երկիր պագին նմա, և ումանք երկուացան:

Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա և ասէ. տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի.

որպէս առաքեաց զիս Հայր, և ես առաքեմ զձեզ:

Գնացէք այսուհետև՝ աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս, մկրտեցէք զնոսա յանուն Հոր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ:

Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ: Եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս՝ մինչև ի կատարած աշխարհի:

ԼՍՏՈՒԱԾԸՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՔԻՇԵՐԻՆ ՆԱԽ ՔԱՆ ԶՓԼՈՒՔ Ի ԲԱՐ-
ՁՈՒՆՍՆ ԸՆԹԵՌՆՈՒՑՈՒՆ ԶԱՅՍ ԸԻԵՏԱՐԱՆ Ի ԲԵՄԻՆ

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Հովկասու:

Ի ծննդնան Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի:

Ժոյ, և յերկիր խաղաղութիւն,
ի մարդիկ հաճութիւն:

Ասացոր երգեսցեն զփառք ի բարձունս

Եւ հովիւքն էին ի տեղ-
ւոջն յայնմիկ բացօթ-
եայք, որք պահէին զպահպա-
նութիւնս գիշերոյ հօտից իւ-
րեանց:

Եւ եղև իբրև վերացան ի
նոցանէ հրեշտակքն յեր-
կինս, ասենցմիտեանս հովիւ-
քն. եկայք երթիցուք մինչև
ցրեթղեհէմ, և տեսցուք զմնչ
է բանս այս՝ որ եղև, զոր Տէր
եցոյց մեզ:

Եւ հրեշտակ Տեառն երևե-
ցաւ նոցա, և փառք Տեառն
ծագեցին առնոսա, և երկեան
երկիւղ մեծ:

Եւ եկին վութանակի, և
գտին զՄարիամ և զՅովսէփ՝
և զմանուկն եղեալ ի մսուր:

Եւ ասէցնոսա հրեշտակն.
մի երկնչիք, զի ահաւասիկ ա-
ւետարանեմ ձեզ զուրախու-
թիւն մեծ, որ եղիցի ամենայն
ժողովրդեանն:

Եւ ծանեան վասն բանին
որ ասացաւ նոցա զմանկանէն:

Զի ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ,
որ է Օծեալ Տէր, ի քաղաքի
Դաւթի:

Եւ ամենեքին, որ լսէին՝
զարմանային վասն բանիցն՝ զոր
խօսեցան ընդ նոսա հովիւքն:

Եւ այս նշանակ ձեզ, գը-
տանէք մանուկ պատեալ ի
խանձարուր, և եղեալ ի մը-
սուրս:

Եւ Մարիամ զամենայն
զբանս զայսոսիկ պահէր, և
խելամուտ լինէր ի սրտի իւ-
րում:

Եւ յանկարծակի եղև ընդ
հրեշտակին ընդ այնմիկ բազ-
մութիւն զորաց երկնաւորաց,
որ օրհնէին զԱստուած և ա-
սէին:

Եւ դարձան հովիւքն՝ փա-
ռաւոր առնէին՝ և օրհնէին
զԱստուած՝ վասն ամենայնի
զոր լուան և տեսին, որպէս
պատմեցաւ նոցա:

Փառք ի բարձունս Աստու-

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ՄԱՂԹԱՆԱՑ

ԶՈՐ ԸՆԹԵՌՆՈՒՑՈՒՆ ՅԱԻՈՒՐՍ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ:

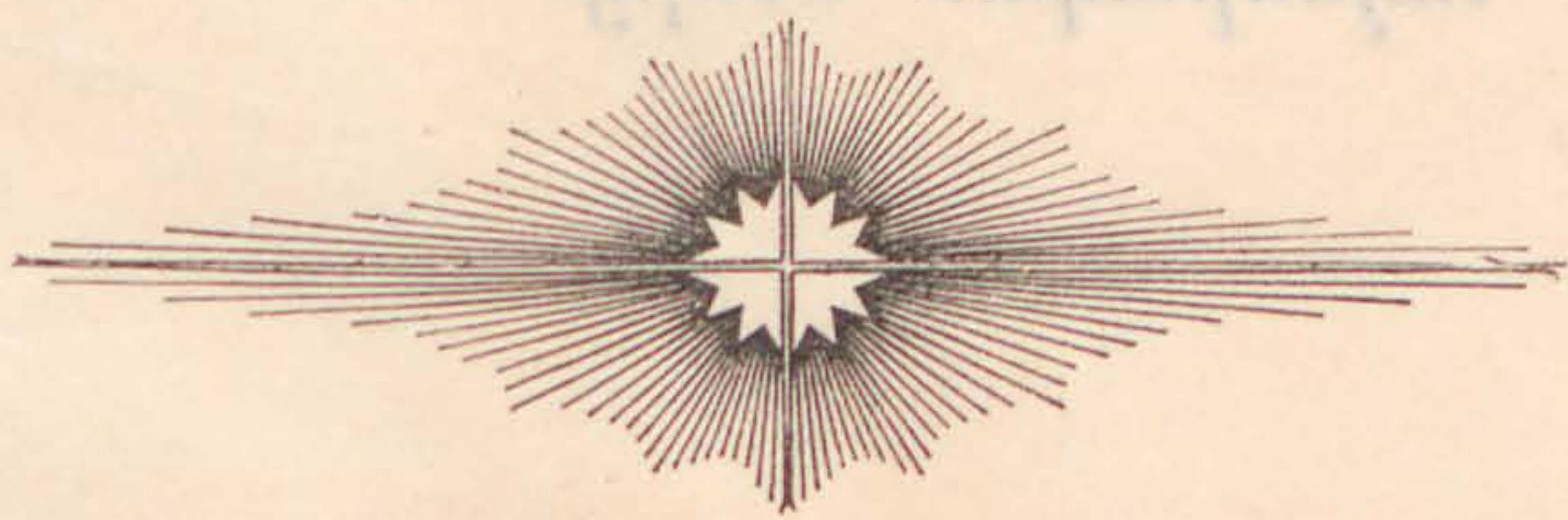
Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Առ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յայնժամ գնացեալ փարիսեցիքն, առին խորհուրդ զնմանէ՝ թէ որպէս գնիցեն նմա որոգայթ բանիւք:

Եւ առաքեն առ նա զաշակերտան իւրեանց հերովդիանոսօքն հանդերձ՝ և ասեն, վարդապետ՝ գիտեմք զի ճշմարիտ ես, և զճանապարհն Աստուծոյ ճշմարտութեամբ ուսուցանես, և ոչ է քեզ փոյթ զումեքէ, և ոչ հայիս յերեսս մարդոյ:

Արդ՝ ասա՛ մեզ, զիմրդ թուի քեզ, պարտ է հարկս տալ կայսեր՝ թէ ոչ: Գիտաց Յիսուս զխորամանկութիւն նոցա, և ասէ, զի փորձէք զիս կեղծաւորք. ցուցէք ինձ զդա՛հեկան հարկին. և նոքա մատուցին նմա դահեկան մի: Եւ ասէ ցնոսա. ոյր է պատկերս այս՝ կամ գիր: Ասեն կայսեր: Յայնժամ ասէ ցնոսա. երթայք՝ տուք զկայսերն՝ կայսեր, և զԱստուծոյն՝ Աստուծոյ: Իբրև լուան՝ զարմացան, և թողին զնա և զնացին:

Յ Ա Ն Կ

Ե Ր Ե Ս

Ա. Աւետարանք Հանգստեան	1.
Բ. Աւետարանք Բժշկութեան	6.
Գ. Աւետարանք Տաճարի	12.
Դ. Աւետարանք Խաչելութեան	17.
Ե. Աւետարանք Իւղարերից Մեծի Պահոց	21.
Զ. Աւետարանք Իւղարերից Յինանց Կիւրակէից	23.
Է. Աւետարանք Իւղարերից Յարութեան Կիւրակէից յետ Հոգեգալստեան	27.
Ը. Աւետարան Դունարացիի	33.
Թ. Աւետարան Ոսնալուայի	34.
Ժ. Աւետարանք Զինի Պատարագի	35.
ԺԱ. Աւետարանք Անդաստանի Քառանօրեայ Գալստեան	37.
ԺԲ. Աւետարանք Անդաստանի Ս. Զատիկի	40.
ԺԳ. Աւետարանք Անդաստանի Երեկոյեան Խաչվերացի	43.
ԺԴ. Աւետարան Երեկոյեան Ճրագալուցի Ս. Ծննդեան	46.
ԺԵ. Աւետարան Երեկոյեան Ս. Յարութեան	47.
ԺԶ. Աւետարան Աստուածյայտնութեան Գիշերի, զոր Ընթեա- նուն Զինի Տէր-Երկնիցին	48.
ԺԷ. Աւետարան Կայսերական Տօնից	49.

30

U. P.

Buy

